

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 73
(20 жовтня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	3
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	9
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	15
ПОЛІТИКА	35
ЕКОНОМІКА.....	45
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	50

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Україна повною мірою використає отримані можливості члена Радбезу ООН – Президент

Президент П. Порошенко в інтерв'ю українським телеканалам, коментуючи обрання України непостійним членом Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, зазначив, що для України це було надзвичайно важливою дипломатичною перемогою.

За словами глави держави, насамперед це підтвердило глобальну підтримку українців, оскільки Росія робила все можливе, щоб країни ООН не проголосували й Україна не потрапила до Радбезу ООН. «Не можна порівнювати з Єгиптом чи Японією. У них немає протистояння, а у нас, на жаль, є агресія постійного члена Радбезу ООН – Росії проти України. Для нас політично це є надзвичайно важливо. Вперше, за всю історію Організації Об'єднаних Націй в Раді Безпеки будуть сидіти агресор-РФ та об'єкт агресії», – наголосив П. Порошенко. Президент додав, що, незважаючи на активну роботу російських представників, Україна отримала 177 голосів підтримки, залишивши Росію в глобальній міжнародній ізоляції.

П. Порошенко зазначив, що завдяки обранню непостійним членом Україна отримала унікальні можливості. Президент нагадав, що Українська держава не вперше увійшла до складу Радбезу ООН. «В чому відрізняється ситуація? Важливо не просто бути або стати членом Ради Безпеки, а стати саме зараз, коли проти України йде агресія, бо можливості для України відкриваються достатньо широкі», – сказав глава держави, запевнивши, що Україна використає їх повною мірою.

Насамперед, як наголосив Президент, у випадку різноманітних акцій проти України, у тому числі чергових утисків РФ кримськотатарського народу, ескалації війни на Сході України, нападу бойовиків на представників СММ ОБСЄ чи недопуску до пошуку зниклих українських військових на окупованій території, Українська держава отримає право в будь-який час вимагати скликання засідання Ради Безпеки. «Раніше ми мали звертатися до друзів та партнерів, сьогодні ми можемо робити це самі», – зазначив глава держави.

Президент наголосив, що ситуація на Донбасі, незважаючи на перемир'я, дуже далека від сталого миру й ескалація конфлікту може відбутися в будь-яку хвилину. «Для стабілізації ситуації, я не виключаю, особливо якщо пункти мінських угод не будуть імplementовані відповідно до погодженого графіку, ми можемо повернутися до необхідності пропозиції щодо введення в Україну миротворчих підрозділів ООН. Рішення про миротворців приймає Рада Безпеки ООН», – заявив П. Порошенко, додавши, що аргументовано відстоювати свою позицію можливо більш ефективно як член Радбезу ООН.

Також Україна разом з партнерами – Францією та Мексикою

запропонувала певні ініціативи щодо реформування Ради Безпеки ООН, у тому числі про обмеження права вето постійних членів. «Робити програму реформування Радбезу ООН ефективніше зсередини», – зауважив Президент. Крім того, наступного року відбудуться вибори Генерального секретаря ООН, рекомендацію кандидатури дає Рада Безпеки ООН. «І Україна отримає свою можливість впливу на міжнародну політику», – сказав П. Порошенко.

«Перебування України в складі Ради Безпеки ООН дозволить тримати українське питання на перших шпальтах світової уваги. Це теж дуже важливо для України», – резюмував Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 18.10).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Тарасенко, мол. наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Партія «Батьківщина»: порядок денний на місцевих виборах

Політична вага партії «Батьківщина» за досить тривалий період її діяльності неодноразово коливалася залежно від багатьох чинників, які призводили або до тріумфу та отримання керівних позицій у політичному житті України, або ж до нищівних поразок. Свого електорального «дна» «Батьківщина» досягла в жовтні – листопаді 2014 р., після того як партійні ряди покинуло багато перспективних та амбіційних політиків, які були соратниками Ю. Тимошенко до і під час революційних подій у країні, однак вирішили розпочати самостійну політичну кар'єру без прив'язки до бренду «Батьківщини» та її лідера. Більшість із них, зокрема А. Яценюк, О. Турчинов, А. Аваков, стали лідерами нової політичної сили «Народний фронт», частина колишніх партійців влилася до складу Блоку П. Порошенка. Закономірним у такій ситуації став результат «Батьківщини» на позачергових парламентських виборах, де партія отримала всього 5,6 % голосів виборців.

Утім, ці процеси пішли на користь «Батьківщині» та її лідеру. Партія заявила про початок «очищення партійних рядів», потреба в якому, скоріше за все, з'явилася через брак реальних кадрів та нових фінансових донорів на місцях. Неучасть партії в гучних скандалах і свідоме дистанціювання її головних функціонерів від дій уряду (не беручи до уваги нинішнього міністра спорту І. Жданова) створили передумови для поступового відновлення довіри виборців. Уже за рік ситуація кардинально змінилася: вдало використовуючи помилки своїх конкурентів і соратників, «Батьківщина» з початку 2015 р. почала нарощувати свої рейтинги.

Такій тенденції також сприяли й політичні процеси в партійному житті. Протягом останнього року партія влади – «Блок Петра Порошенка “Солідарність”» – стала більшою та впливовішою, асимілювавши УДАР і

окремих членів «Народного фронту». Водночас соціологічні опитування фіксують поступове падіння рейтингів цих партій. Так, рейтинг «Народного фронту» за рік знизився з 22 до 0,7 %. За словами політичного експерта А. Золотарьова, зважаючи на те, що електорат «Народного фронту» був запозичений у «Батьківщини», очевидно, нині «Батьківщина» повертає своїх колишніх прихильників.

Згідно з опитуваннями декількох соціологічних компаній протягом літніх місяців, підтримка «Батьківщини» зросла із 7 до 12,5 %. Цікаво, що рейтинги самої Ю. Тимошенко зросли ще більше – якби президентські вибори відбулися влітку, її кандидатура була б серед фаворитів перегонів. Зокрема, за лідера «Батьківщини» в разі балотування її на пост Президента України в липні готові були проголосувати 27,2 % виборців, за П. Порошенка – 28,6 %.

Згідно з результатами всеукраїнського опитування громадської думки, яке проводилося з 17 по 27 вересня 2015 р. Київським міжнародним інститутом соціології, рейтинги провідних політичних партій дещо знизилися, однак «Батьківщина» вийшла на лідерські позиції в симпатіях громадян перед місцевими виборами, що відбудуться 25 жовтня. Так, серед тих, хто визначився з тим, за кого голосуватиме, і прийде на вибори, за «Батьківщину» Ю. Тимошенко готові проголосувати 19,5 % українців. Блок П. Порошенка на другому місці з результатом у 18 %. Решта партій ідуть з великим відривом, а 5-відсотковий бар'єр долають лише п'ять-шість партій (<http://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=548&page=1>).

Розподіл голосів виборців по регіонах виглядає таким чином:

- Захід – «Батьківщина» (14,7 %), «Самопоміч» (13,4 %), Блок Петра Порошенка «Солідарність» – УДАР (10,2 %);
- Центр – Блок Петра Порошенка «Солідарність» – УДАР (9,4 %), «Батьківщина» (9,3 %), «Самопоміч» (5,1 %);
- Південь – Блок Петра Порошенка «Солідарність» – УДАР (10,5 %), «Батьківщина» (7,1 %) і партія, яка представляє регіон (7,1 %);
- Схід – Опозиційний блок (11,1 %), партія «Українське об'єднання патріотів» (5,8 %), «Батьківщина» (5,0 %), Блок Петра Порошенка «Солідарність» – УДАР (5,0 %);
- Донбас – Опозиційний блок (21,1 %).

Варто зауважити, що приблизно третина респондентів у цілому по Україні ще не визначилася зі своїм вибором, причому в Центрі таких майже половина (48,3 %).

Також досить велика частка респондентів не братиме участі у виборах. На Донбасі таку відповідь дала чверть опитаних (25,2 %), а в решті регіонів – від 11,1 до 15,9 %.

Якби наприкінці вересня проводилися вибори до Верховної Ради України, то 19,9 % виборців проголосували б за партію «Блок Петра Порошенка», 18,8 % – за ВО «Батьківщина». У президентському рейтингу лідером є П. Порошенко (25 %), друге місце посідає Ю. Тимошенко (20 %), інші кандидати мають менше 9 %.

Приблизно така сама ситуація склалася й на місцях. Так, у Києві «Батьківщина» на майбутніх місцевих виборах може впевнено посісти друге місце після об'єднаних «Солідарність» – УДАР. При цьому політологи називають такий результат цілком прогнозованим. Хоча, наприклад, кандидат у мери від «Батьківщини» – В. Бондаренко – і не є найрейтинговішим політиком серед киян, однак у разі проведення другого туру виборів мера, як і інші кандидати, має цілком реальний шанс перемогти фаворита перегонів В. Кличка.

За новим виборчим законом, місцеві вибори 2015 р. мають відбуватися за відкритими партійними списками. Проекти списків кандидатів у депутати до обласних і міських рад від «Батьківщини» в перші дні жовтня були опубліковані на інтернет-ресурсах регіональних осередків партії. Так, Київський міський осередок «Батьківщини» оприлюднив список кандидатів у депутати Київради зі 132 кандидатів. Про це повідомляє Depo.Київ з посиланням на проект списку, розміщений на сторінці столичної міської організації партії (<http://kyiv.depo.ua/ukr/kyiv/vibori-2015-batkivshchina-vede-do-kiyivradi-kolishnih-zradnikiv-25092015120000>).

Зокрема, першим кандидатом у списку є колишній очільник КМДА В. Бондаренко. Він також балотуватиметься і в мери столиці. З відомих раніше політиків у списку присутній як кандидат по одному з округів у Дарницькому районі столиці колишній міністр житлово-комунального господарства О. Кучеренко. Він очолював відомство, коли главою уряду була Ю. Тимошенко.

В Оболонському районі балотуватиметься син экс-нардепа М. Поживанова Олександр. У 2007–2008 рр. старший Поживанов був головою Державного комітету матеріального резерву. У 2011 р. СБУ навіть завела справу на М. Поживанова за підозрою в розкраданні ним державних коштів. Після цього він утік до Австрії й повернувся лише минулого року. Слід зазначити, що О. Поживанов балотувався в Київраду й минулого року, але не пройшов.

По Святошинському району на одному з округів балотується экс-депутат Київради й голова її екологічної комісії Д. Москаль. Цікаво, що він у 2010 р., будучи депутатом Київради від БЮТ, створив і очолив свою фракцію під назвою «Республіка Київ». За собою він перетягнув ще вісім депутатів від БЮТ у Київradі. Пізніше Д. Москаль навіть очолював цілу політсилу в масштабах України – Партію зелених України. Але, мабуть, цей досвід не вдався й політик вирішив повернутися до Київради під крилом перевіреної політсили.

По Святошинському району також балотуватиметься від «Батьківщини» колишній нардеп від партії Ю. Тимошенко А. Павловський, який минулого року не пройшов по списку «Батьківщини» до Верховної Ради.

Ще одним кандидатом у депутати Київради від «Батьківщини» є С. Мельник, який балотується в Шевченківському районі. Кілька років тому він уже був депутатом Київради від БЮТ. За часів правління столицею «регіоналом» О. Поповим С. Мельник навіть був чиновником – очолював

комунальне підприємство «Київкомунсервіс», що займалося розподіленням сміття в столиці.

Іде в політику й колишній гравець київського «Динамо» В. Ващук. Він балотуватиметься від «Батьківщини» по Солом'янському району.

Як зазначив експерт Інституту соціальних технологій «Соціополіс» Я. Макітра, представники партії «Батьківщина» є найбільш вірогідними переможцями виборів до Київради, поряд із БПП, партіями «Єдність», «Самопоміч», ВО «Свобода» і Радикальною партією О. Ляшка.

Попри те що безальтернативним лідером у перегонах за посаду столичного мера вважається нинішній міський голова В. Кличко, Я. Макітра переконаний, що популярність В. Кличка не така висока, щоб він міг перемогти вже в першому турі, а тому другого туру з экс-мером Києва О. Омельченком або кандидатом від «Батьківщини» В. Бондаренком не уникнути (<http://www.dw.com/uk/ вибори-до-київради-без-сподівань-на-нову-якість-політики/a-18761656>).

Серед головних меседжів, які допомагають «Батьківщині» здобувати прихильність виборців, передусім залишається звільнення з російської тюрми української льотчиці Н. Савченко. На думку експертів, і сам образ, і позиціонування партії в цьому питанні обрані вдало й на перспективу: боротьба за звільнення незаконно ув'язненої української льотчиці триватиме, скоріше за все, ще досить довго.

У своїй кампанії «Батьківщина» також вдало застосовує соціальні теми: необхідність зменшення тарифів і їх несправедливе ціноутворення, необхідність якнайшвидшого запровадження контрактної армії (у партії вже заявили про підготовку та внесення відповідного законопроекту на наступну сесію парламенту), а також проведення індексації зарплат і пенсій. Остання тема – найбільш популярний «коник» команди Ю. Тимошенко. При цьому в партії наводять переконливі аргументи, чому саме потрібно переглянути рівень зарплат і пенсій у сторону зростання: мовляв, інфляція за два роки становить 71,2 %, гривня девальвувала в три рази, а розмір мінімальної зарплати та пенсії залишився на рівні грудня 2013 р. – 1218 і 949 грн відповідно.

Водночас «Батьківщина» продовжує критикувати дії Кабміну і влади в цілому, зокрема в питанні повільних темпів відбудови звільнених територій Донбасу. Тему ж внесення змін до Конституції щодо децентралізації партійці коментують обережно – у їхніх заявах лунає фраза «потребують ретельного обговорення».

Кампанія з конструктивної критики дій своїх соратників по коаліції виявилася досить зручним майданчиком для «Батьківщини», яка, не будучи офіційно опозиційною силою, обрала ще більш вдале позиціонування – так званої альтернативи провладній і опозиційній партіям, «третьої сили». Раніше зайняти таку позицію вже намагалися партії «Сильна Україна» С. Тігіпка, «Україна – вперед» Н. Королевської, «УДАР» В. Кличка, Радикальна партія О. Ляшка. Усі ці партійні проекти або вже зазнали невдачі, або значно втратили свій рейтинг. Нині головним конкурентом

«Батьківщини» на звання «третьої сили» є партія «Самопоміч», однак поки що, за словами політологів, цільові аудиторії електорату цих політичних сил не перетинаються. При цьому в «Батьківщини» значно ширші електоральні можливості, які несе в собі використовуваний партією потенціал «лівих ідей» на тлі відновлення справедливості, поєднаної з патріотизмом.

«Юлія Володимирівна, яка любила критикувати комуністів, діє аналогічним чином: перебуваючи в коаліції, вона діє як опозиціонер. Ось за це вона колись любила критикувати комуністів. Тому, власне кажучи, ось ця позиція дистанціювання від влади, досить жорсткої критики, вона принесла свій результат. “Батьківщина” досить помітно піднялася в рейтингах за останні півроку», – констатує А. Золотарьов (http://newsradio.com.ua/2015_10_05/Kriza-v-koal-c-JAcenjuk-vstanoviv-pol-tichnij-antirekord-Zolotarov-9327).

Таке зручне позиціонування не нове для «Батьківщини»: у 2005–2010 рр. тоді ще БЮТ неодноразово ставав учасником не однієї провладної більшості в парламенті, тоді як його лідер весь час користувалася опозиційною риторикою. Найяскравіше свідчення – прем’єрство Ю. Тимошенко, коли вона водночас була і очільником уряду, і головним опозиціонером. Спочатку вона опонувала Президенту В. Ющенку, згодом стала головним конкурентом В. Януковича та його команди. Проте саме після вироку Ю. Тимошенко у 2011 р. усі спроби будь-кого з політиків вдало очолити опозиційний рух не зазнали успіху.

Наразі для «Батьківщини» членство в коаліції – суто формальний акт, і не виключено, що незабаром фракція може її залишити, прогнозує політолог А. Дуда, аналізуючи заяву лідера фракції «Батьківщина» Ю. Тимошенко про те, що вона не має намірів делегувати своїх людей до Кабміну. Заява Ю. Тимошенко прозвучала після звернення А. Яценюка до голови Верховної Ради В. Гройсмана та коаліції з листом про необхідність внесення кандидатур на посади першого віце-прем’єра, віце-прем’єрів з питань енергетики та промисловості та з питань євроінтеграції, а також міністрів екології та охорони здоров’я.

«Така відмова означає те, що у “Батьківщини” розв’язані руки щодо критики Президента, Кабміну, інституцій, які реалізують сьогодні виконавчу владу в Україні, й окремо це стосується Президента як Головнокомандувача. Другий момент таких заяв полягає в тому, що “Батьківщина” не бере на себе відповідальності за реалізацію державної політики у визначених сферах, на які вони могли претендувати», – аналізує політолог.

На його переконання, членство в коаліції – це не суто формальний акт, а участь у розробленні, ініціюванні законопроектів. За змістом діяльності фракції «Батьківщина» ніколи не було відчутно, що вона є членом коаліції. «Це був суто формальний статус. Таке публічне маніфестування, яке ми сьогодні спостерігаємо, пов’язане з останніми соціологічними дослідженнями, які показують, що у “Батьківщини” досить хороші шанси на перемогу на місцевих виборах у багатьох громадах», – розповідає він.

Тим часом Ю. Тимошенко на з’їзді партії у вересні заявила, що фракція

«Батьківщина» залишиться в коаліції («як би важко нам не було дихати в цій коаліції») і не підтримує проведення дострокових парламентських виборів, але вимагає переформатування уряду: «Ми не можемо покладатися на уряд, який сьогодні має 1,5 % довіри суспільства, хоч здатен, має сили провести справжні чіткі реформи. Не можна з таким рівнем довіри ці реформи проводити. Нам потрібен у чинній коаліції новий, сильний, патріотичний, професійний уряд. І я думаю, що коаліція розуміє це і обов'язково це зробить»

(http://lb.ua/news/2015/09/14/315892_timoshenko_vede_vibori_30_tisyach.html).

При цьому Ю. Тимошенко нагадала: «Коли ми об'єднувалися в коаліцію, ми обіцяли підставити владі плече, але ми точно не обіцяли заплющити очі і прикусити язик, якщо ми бачимо корупцію, яка захлинула сьогодні всі високопосадові владні кабінети. Якщо ми на це заплющимо очі і якщо ми про це припинимо в голос говорити, то ми будемо співучасниками і тими, хто покриває корупцію. Якщо важка артилерія вбиває людей, корупція вбиває надію нації, вбиває нашу перспективу, вбиває наших союзників, які хочуть нам допомогти».

В інтерв'ю кореспонденту видання Independent Ю. Тимошенко також запевнила, що виводити партію з коаліції, «поки країна перебуває в стані війни», не має наміру, адже «вчинити так – це все одно що відчинити кордони перед росіянами» (<http://informal.com.ua/western-view/independent-yuliya-tymoshenko-poperedzhaje-scho-ukrajini-nastane-kinets>; <http://www.independent.co.uk/news/people/yulia-tymoshenko-it-won-t-just-be-revolution-this-time-but-the-end-of-ukraine-a6683731.html>).

Порядок денний «Батьківщини» на місцевих виборах, судячи з виступу Ю. Тимошенко на з'їзді, зосереджуватиметься на питаннях заборони продажу сільськогосподарської землі, індексації зарплат і пенсій та зниженні тарифів на енергоносії й «комуналку», децентралізації, розв'язання проблем окупованих районів Донбасу.

На думку Ю. Тимошенко, потрібно створити такі умови, щоб сільськогосподарська земля, яка є «головним скарбом», залишалася в державній власності. «Треба побудувати таку систему, яка враховує українські реалії і не дасть нам загубити наш останній скарб, який дає основу для підняття на ноги економіки держави. В усіх країнах, де земля є товаром, у аграріїв є доступ до пільгових систем оподаткування, існує державна фінансова підтримка. Сьогодні у нас є достатньо інструментів, щоб, не роблячи сільськогосподарську землю товаром, дати можливість підняти фермерство – це і надання селянам права продавати свої земельні паї державним земельним банкам за ринковою ціною або брати в таких державних банках кредити під заставу сільськогосподарської землі».

Крім того, лідер «Батьківщини» не виключає, що продаж сільськогосподарської землі загрожує втратою незалежності, бо через підставних осіб її «може скупить країна-агресор»: «Воююча країна, яка має 72 % своєї території як сільськогосподарські землі... Де в нас гарантія, що цю землю через десять підставних осіб не скупить саме той окупант?»

Зміни до Конституції в частині децентралізації влади повинні розширювати повноваження місцевих громад, а не призводити до фактичного посилення центральної влади, як це пропонує П. Порошенко, упевнена Ю. Тимошенко. За її словами, надання префектам значних повноважень за відсутності відповідальності перед громадами – неприйнятне: «Ми не збираємося виховувати в Україні нових царів. Децентралізація мусить бути збалансованою, професійною, яка принесе місцевому самоврядуванню в першу чергу незалежні фінанси, а по-друге, право управляти своїми фінансами. Ми не можемо допустити, щоб нові префекти не мали ніякої відповідальності перед громадами. І якщо сьогодні достатньо частини Ради (Верховної Ради. – Прим. авт.), щоб дати Президенту сигнал усунути корумпованого губернатора, то зараз це прибирається».

Ю. Тимошенко також вважає, що українська влада повинна спільно з представниками світової спільноти розпочати широку дискусію з питань внесення змін до Конституції України, щоб не допустити легалізації окупованих територій. «Ми мусимо сьогодні розпочати разом з представниками Європейського Союзу, разом з представниками Сполучених Штатів, української влади, українського парламенту дуже глибоку дискусію: які треба вносити зміни в Конституцію, і чи можуть вони взагалі бути внесені під час війни. Потрібно зрозуміти, чи надання спеціального статусу Донбасу в цій Конституції не є легалізацією окупації тих земель, які сьогодні тимчасово захоплені агресором».

Отже, як показує аналіз електоральних позицій партії «Батьківщина» напередодні місцевих виборів, за останній рік ця політична сила, стартуючи з ненайкращих позицій, але обравши актуальні меседжі і вдало використовуючи помилки своїх конкурентів та соратників, укотре почала відвойовувати симпатії виборців. Соціологічні дослідження зафіксували значне зростання рейтингів «Батьківщини» та її лідера Ю. Тимошенко, що дає підстави прогнозувати успішний виборчий фініш партії в місцевій кампанії-2015 і повернення «Батьківщини» до найбільш рейтингових політичних сил України.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

На офіційному веб-сайті парламенту відсьогодні оприлюднюватимуться всі депутатські запити. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман у понеділок, 19 жовтня.

«Відтепер оприлюднення запитів стане постійною та обов'язковою практикою в роботі парламенту, – заявив В. Гройсман. – Зваживши на великі суспільні очікування щодо очищення влади, такі нововведення покликані попереджувати та виявляти корупційну складову в діяльності народних депутатів України. Інциденти з депутатськими зверненнями, якими можна торгувати, повинні назавжди відійти в минуле. Парламент повинен очиститися і перевернути цю ганебну сторінку в своїй історії».

Голова Верховної Ради повідомив, що всі депутатські запити реєструються у Верховній Раді України й питання щодо їх розгляду вносяться до порядку денного пленарних засідань.

При цьому В. Гройсман зауважив, що ситуація з депутатськими зверненнями та листами є значно складнішою, «оскільки такі документи ніде не реєструються», і «поки що зміст депутатських звернень для громадськості є недоступним».

Керівник парламенту зазначив, що ініціюватиме зміни до законодавства, які дадуть змогу оприлюднювати депутатські звернення. Одночасно В. Гройсман звернувся до народних депутатів із закликом надавати свої депутатські звернення для розміщення їх на веб-сайті парламенту (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 19.10*).

У Верховній Раді відбулася робоча нарада з питань підготовки законопроектів, спрямованих на виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України.

Голова Верховної Ради В. Гройсман, відкриваючи нараду, нагадав, що 8 жовтня поточного року народні депутати розглянули й ухвалили в першому читанні пакет законопроектів на виконання Плану дій щодо запровадження безвізового режиму з країнами Євросоюзу. Ці законопроекти, зазначив він, потребують доопрацювання до другого читання, зважаючи на зауваження й пропозиції, які пролунали під час обговорення.

В. Гройсман запропонував календарний графік підготовки цих законопроектів до розгляду в другому читанні в сесійній залі. За його словами, до 22 жовтня народні депутати мають подати пропозиції до законопроектів, які в перший пленарний тиждень листопада планується розглянути в сесійній залі.

Голова Верховної Ради також зазначив, що Міністерство закордонних справ має надіслати до Європейської комісії всю інформацію про стан справ з ухваленням відповідних законопроектів до 9 листопада і звіт Європейської комісії має бути представлений до 15 грудня поточного року.

В. Гройсман повідомив, що відповідно до його розпорядження сьогодні утворено робочу групу, до складу якої увійшли народні депутати – члени профільних комітетів, представники профільних міністерств, європейські партнери і яку очолив перший заступник Голови Верховної Ради України А. Парубій. За його словами, усього до розгляду цих законопроектів залучено сім комітетів. Така робоча група має бути допоміжною для врегулювання тих чи інших спірних питань.

Голова представництва Європейського Союзу в Україні Я. Томбінський під час виступу зазначив, що Україні потрібно бути готовою прозвітувати про виконання другої фази з візової лібералізації в листопаді, щоб у Європейського Союзу був час вивчити результат виконання нею необхідних критеріїв.

Голови парламентських комітетів поінформували про стан підготовки законопроектів до другого читання. Згідно з їхньою інформацією, до 22 жовтня в комітети надходять пропозиції та поправки до прийнятих у першому читанні законопроектів, які будуть опрацьовуватися.

Вони також поінформували про те, що до деяких законопроектів у народних депутатів існують істотні зауваження, які можуть вплинути на прийняття остаточного рішення під час голосування в сесійному залі.

Під час наради наголошувалося на важливості та необхідності системно організувати роботу комітетів у два наступні тижні, що залишилися до пленарних засідань, з тим щоб прийняти ці законопроекти в цілому *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2015. – 16.10).*

Маємо розпочати інтенсивну підготовку до остаточного прийняття законопроектів, які стосуються запровадження безвізового режиму для українців. На цьому наголосив у п'ятницю, 16 жовтня, Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час брифінгу після завершення робочої наради з питань підготовки законопроектів, спрямованих на виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України за участі урядовців та експертів.

В. Гройсман підкреслив, що запровадження безвізового режиму є надзвичайно важливим і нинішній склад Верховної Ради «повинен поставити крапку у питанні віз і візового режиму для України». «Для цього треба прийняти ряд відповідальних рішень», – зазначив керівник парламенту, зауваживши, що відповідний пакет законопроектів надійшов до Верховної Ради пізно і їхня якість, «на превеликий жаль, викликає багато зауважень».

«Тому моїм завданням було об'єднати депутатів, керівництво комітетів, фракцій і груп, представництво Європейського Союзу, а також уряд в єдину команду, яка б могла до другого читання привести ці законопроекти до другого читання у відповідність до Плану дій щодо запровадження безвізового режиму і у відповідність до європейського законодавства, – сказав В. Гройсман. – Треба покінчити з чергами в посольствах, з купою документів, які люди подають тільки для того, щоб спокійно виїхати на територію Європейського Союзу» *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2015. – 16.10).*

Голова Верховної Ради України В. Гройсман наголошує на необхідності підвищення дисципліни відвідування депутатами засідань парламентських комітетів.

Відповідаючи на запитання журналістів під час брифінгу в п'ятницю, В. Гройсман назвав неприпустимою практику, коли депутати не відвідують засідання, через що важко зібрати кворум для ухвалення рішень. «Це відповідальність керівників і лідерів фракцій, аби члени їхніх фракцій

приходили на засідання комітетів, – сказав він. – Робота в українському парламенті – це не привілей, це робота, і її треба виконувати сумлінно».

При цьому він нагадав, що доручив комітетам упродовж непленарних тижнів у жовтні проаналізувати зареєстровані законопроекти на предмет першочерговості їх розгляду і відповідності європейському законодавству.

В. Гройсман заявив, що має намір проаналізувати відвідування та голосування кожного депутата, зазначивши, що частина депутатів, обираючись до єдиного законодавчого органу, дає обіцянки сумлінно працювати, а згодом не виконує їх. «Я знайду сили і можливості, щоб до кожного виборця направити матеріали такої аналітики», – сказав він, зазначивши, що таким чином виборці знатимуть, кого варто підтримувати на виборах (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 16.10).

Протягом минулого тижня парламентарі працювали в комітетах і робочих групах. Народні депутати проводили консультації з вітчизняними та міжнародними експертами.

Зокрема, працівники секретаріату Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності провели зустріч з європейськими експертами, під час якої обговорювалися три законопроекти, прийняття яких необхідне для виконання всіх технічних критеріїв щодо забезпечення впровадження безвізового режиму з ЄС. Водночас представники Комітету з питань національної безпеки і оборони взяли участь у Міжнародній експертній нараді з питань захисту критичної інфраструктури. Комітет з питань освіти та науки провів перше засідання робочої групи щодо підготовки проекту закону «Про наукову та науково-технічну діяльність».

Відбулися виїзні засідання комітетів. Під час виїзного засідання в Дніпропетровську Комітет з питань бюджету дослідив ситуацію стосовно фінансового забезпечення Дніпропетровщини в умовах децентралізації міжбюджетних відносин. Комітет ухвалив рішення стосовно направлення рекомендацій уряду щодо виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» та формування Держбюджету-2016.

Окремими комітетами були проведені круглі столи, зокрема за участі народних депутатів, представників уряду, Адміністрації Президента, а також громадських організацій. Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин провів круглий стіл на тему: «Моделі співпраці національних і міжнародних органів щодо розслідування міжнародних злочинів, а також їх судового розгляду», а Комітет з питань правової політики та правосуддя – на тему: «Стан та перспективи реформування адвокатури в Україні». Комітет з питань охорони здоров'я провів засідання круглого столу на тему: «Захист прав пацієнтів в Україні та шляхи його вдосконалення».

Також комітети працювали над змінами до чинного законодавства. Зокрема, Комітет з питань запобігання і протидії корупції розглянув ряд

законопроектів щодо їх відповідності нормам антикорупційного законодавства, а Комітет з питань будівництва, містобудівництва і житлово-комунального господарства провів нараду щодо функціонування підприємств житлово-комунальної сфери для проходження опалювального сезону 2015–2016 рр.

Крім того, делегація Верховної Ради України взяла участь у черговій сесії Парламентської асамблеї НАТО (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2015. – 19.10).

Комітет з питань фінансової політики і банківської діяльності провів ряд заходів.

Як повідомили інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, протягом тижня роботи в комітетах, фракціях і комісіях члени комітету та працівники секретаріату, зокрема, продовжили роботу в складі цільової команди реформи фінансового сектору (реалізація Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року) щодо статусу реалізації проектів з виконання Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року, концепції проекту «Захист активів небанківських фінансових установ» та консолідації функцій державного регулювання та нагляду за ринками фінансових послуг.

У комітеті відбулася нарада з обговорення питань законодавчого врегулювання діяльності особових та пенсійних рахунків і робоча зустріч із представниками ПАТ «Ощадбанк» з обговорення законодавчих пропозицій щодо фінансової реструктуризації.

Комітет також провів міжнародну науково-практичну конференцію «Стратегія розвитку банків за участю держави в капіталі» та нараду з обговорення проекту страхування сільськогосподарських культур на базі погодного індексу.

У комітеті проведено робочу зустріч, на якій розглянуто питання «Облігації місцевих позик: Перезавантаження» та робочу зустріч із представниками банківської спільноти щодо деяких питань правозастосування Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності пов'язаних із банком осіб» № 218-VIII від 02.03.2015 р. (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2015. – 16.10).

Під час виїзного засідання в Дніпропетровську Комітет з питань бюджету розглянув питання фінансового забезпечення завдань і функцій, що здійснюються органами виконавчої влади та місцевого самоврядування Дніпропетровщини в умовах децентралізації міжбюджетних відносин.

З початку 2015 р. місцеві бюджети виконуються за новими правилами. Такі перетворення стали вимогою щодо реалізації завдань з реформування

місцевого самоврядування та децентралізації влади в Україні. Ці завдання поставлені в Угоді про коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» у Верховній Раді України VIII скликання, Стратегії сталого розвитку-2020 та в інших програмних документах.

Ставши першою серед цих завдань, бюджетна реформа з прийняттям змін до Бюджетного кодексу України у грудні 2014 р. покликана забезпечити належним фінансовим ресурсом виконання повноважень місцевого самоврядування та стимулювати проведення реформ в інших сферах, насамперед в освіті, охороні здоров'я, державному управлінні та щодо адміністративного устрою.

Розуміючи важливість здійснюваних перетворень, Комітет з питань бюджету започаткував практику вивчення бюджетної децентралізації в дії, відвідуючи регіони України. Починаючи з травня, комітет заслухав відповідні питання в Запорізькій, Івано-Франківській, Львівській, Одеській, Черкаській і Чернігівській областях.

Перебуваючи в Дніпропетровській області, комітет на своєму засіданні в Дніпропетровську розглянув питання фінансового забезпечення завдань і функцій, що здійснюються органами виконавчої влади та місцевого самоврядування Дніпропетровщини в умовах децентралізації міжбюджетних відносин. Основними темами для обговорення були питання виконання місцевих бюджетів Дніпропетровщини.

За наслідками засідання Комітет з питань бюджету ухвалив рішення направити рекомендації уряду щодо можливостей реалізації належних заходів з вирішення порушених питань у процесі виконання Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» та під час формування проекту Державного бюджету-2016 (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

Відбулося засідання Комітету з питань запобігання і протидії корупції.

Як повідомили інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, під час засідання було розглянуто питання про звернення до комітету колишнього голови Служби безпеки України В. Наливайченка щодо можливої причетності народного депутата України першого заступника голови фракції партії «Блок Петра Порошенка» І. Кононенка до діяльності офшорної компанії INTRACO MANAGEMENT Ltd, зареєстрованої на Британських Віргінських Острвах.

За підсумками обговорення комітет ухвалив рішення звернутися до Генерального прокурора України В. Шокіна, Держфінмоніторингу, до правоохоронних органів США, Латвії, Австрії (через Міністерство закордонних справ України) щодо розгляду та надання ґрунтовних відповідей комітету.

Члени комітету також розглянули ряд законопроектів щодо їх відповідності нормам антикорупційного законодавства та визнав 10 з них

такими, що відповідають цим нормам (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко під час засідання Національної ради реформ наголосив, що найближчим часом мають запрацювати нові органи по боротьбі з корупцією – Національне антикорупційне бюро, Спеціалізована антикорупційна прокуратура та Національне агентство з питань запобігання корупції. Це, зокрема, є рекомендацією Європейської комісії для запровадження безвізового режиму Європейським Союзом для громадян країни.

Президент підкреслив, що Спеціалізована антикорупційна прокуратура є ключовим елементом системи протидії корупції в державі, формування якої має відбуватися в прозорий спосіб і користуватися довірою в суспільстві. «Зараз треба забезпечити, щоб робота спеціалізованої конкурсної комісії проходила ефективно, – зазначив глава держави. – Вважаю, що цілком реальне завдання, щоб ми завершили всі процедури до кінця листопада і на перше грудня мали спеціального антикорупційного прокурора. Це означає, що на 1 грудня всі без виключення антикорупційні справи, які знаходяться у впровадженні Генпрокуратури, передаються прозоро створеній структурі, яка буде мати можливість забезпечити неупереджене слідство, а спеціальний антикорупційний прокурор зможе забезпечити нагляд за розслідуванням цих справ».

П. Порошенко очікує неухильного дотримання графіка проведення конкурсу й категорично не сприймає пропозиції про будь-яке «покращення, посилення і відтермінування» цього процесу. «Це має відношення до початку функціонування Національного антикорупційного бюро – ми не лише завершили набір перших 70 детективів НАБу, але і відкритий набір на другу чергу. Вони фінансуються за кошти державного бюджету і фактично позбавлені права ефективної та самостійної роботи. Ми не дамо зірвати вчасний старт роботи Антикорупційного бюро», – заявив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 19.10*).

Президент на 13 засіданні Національної ради реформ наголосив на необхідності прискорити завершення виконання Плану дій щодо лібералізації візового режиму з Європейським Союзом.

Глава держави нагадав, що до 9 листопада МЗС України має надати європейцям усю інформацію про виконання цього Плану, та закликав уряд і парламент скоординувати дії для забезпечення реалізації взятих Україною на себе зобов'язань.

Президент наголосив, що за результатами роботи експертної місії ЄС з оцінки прогресу України виконання критеріїв другої фази Плану дій оцінено позитивно в питаннях управління кордонами, безпеки документів, міграції та притулку, боротьби з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму.

Глава держави відзначив важливість завершення роботи в тих напрямках, де ще є відставання у виконанні рекомендацій Європейської комісії. Ідеться про боротьбу з корупцією та організованою злочинністю, питання дискримінації і внесення необхідних змін до Трудового кодексу, що необхідно зробити парламенту.

«Хотів би, щоб за результатами сьогоднішньої зустрічі ми попросили би уряд проаналізувати причини зволікання з виконанням окремих заходів Плану дій безвізового режиму і щоб були ухвалені всі необхідні рішення. Окремо хочу звернутися до Верховної Ради, насамперед до частини парламентської коаліції, при розгляді цих питань винести за дужки свої політичні симпатії і антипатії. Бо йдеться про долю України, про те, щоб дати всім українцям, за які б партії вони не голосували, право безвізово подорожувати країнами Європейського Союзу», – заявив Президент *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 19.10).*

Президент П. Порошенко назвав надзавданням цих місцевих виборів створення проукраїнської коаліції всередині країни.

«Мені з моєю командою вдалося створити проукраїнську коаліцію у світі: на початку – європейську, потім – трансатлантичну, зараз – глобальну. Тепер наше спільне завдання створити проукраїнську коаліцію всередині України, яка би не намагалась відволікти увагу якимись дрібницями, а реалізовувала програму реформ, які записані в Коаліційній угоді, – заявив Президент. – Я дуже пишаюся тим, що внаслідок парламентських виборів нам вдалося створити проєвропейську і проукраїнську коаліцію у Верховній Раді. Я наголошую і звертаюся із проханням до всіх виборців – допомогти створити проукраїнську коаліцію в кожній місцевій раді, не дати можливості комусь розхитати ситуацію».

Президент також відзначив, що повноваження новообраних місцевих рад будуть значно більшими: на 40 % збільшуються місцеві бюджети, зростає роль місцевого самоврядування щодо бюджетної, податкової політики та визначення позицій щодо соціально-економічного розвитку території. За словами Президента, «саме тому громадяни мають більш відповідально ставитися до цих людей, прийти і проголосувати».

Глава держави також відзначив важливість аналізу виконання Коаліційної угоди. «Вже наближається рік, і за підсумками року ми маємо зробити максимум того, щоб виконати все, що там записано», – наголосив Президент, додавши, що, за його оцінками, виконано поки що близько 30 %.

Президент наголосив, що ми просто не можемо собі дозволити не

імплементувати реформи. «Той, хто стає перешкодою на шляху реформування України, має понести відповідальність. Це компетенція коаліції, і коаліція має мати з цього приводу, нарешті, дуже серйозну розмову», – вважає глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 18.10*).

Президент закликає коаліцію внести зміни до виборчого законодавства щодо підвищення відповідальності за підкуп виборців.

В інтерв'ю українським телеканалам Президент зазначив, що під час зустрічі з представниками громадських організацій «Опора», «Комітет виборців» та іншими був навіть більш радикальним, ніж вони, і запропонував, щоб це був спільний законопроект, згідно з яким кандидати, які об'єктивно і доведено рішенням суду обвинувачуються в підкупі виборців, знімалися з виборчих перегонів. «На мою думку, це найбільш ефективний спосіб протидії підкупу виборців», – наголосив П. Порошенко.

На жаль, сказав глава держави, ця ініціатива щодо зняття з виборів поки що не знайшла підтримки, передбачаються більш м'які форми реагування.

Глава держави зауважив, що існують і інші перешкоди виборчому процесу. «Можна по-різному ставитись до тієї чи іншої форми неререєстрації тих чи інших політичних сил у тих чи інших регіонах», – зазначив П. Порошенко, додавши, що, як політик, він вважає, що політичні сили мають нести відповідальність за дії попередньої влади у формі неучасті у виборах. Однак, наголосив Президент, не можна такими діями дати підстави агресору говорити про утиски прав російськомовного населення і використати це на свою користь. «Тому нам треба дуже відповідально ставитись до дотримання закону, в тому числі щодо місцевих виборів», – заявив П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 18.10*).

В Одесі Президент провів нараду за участі голови Одеської обласної державної адміністрації М. Саакашвілі, заступника Генерального прокурора Д. Сакварелідзе, керівника управління Міністерства внутрішніх справ в Одеській області Г. Лордкіпанідзе та заступника глави АПУ В. Ковальчука. Учасники наради скоординували позиції щодо подальшої роботи в області.

Насамперед глава держави наголосив на важливості боротьби з корупцією. Глава держави зазначив, що на Д. Сакварелідзе лежить відповідальність за реформу прокуратури та набір місцевих прокурорів. Президент підкреслив важливість координації дій міліції, СБУ та прокуратури для ефективної роботи та протидії загрозам, які є всередині країни, особливо зважаючи на те, що Одеса – регіон з підвищеними ризиками щодо дестабілізації ситуації.

Глава держави позитивно оцінив кроки в цьому напрямі, зокрема

втілення в життя його ініціативи з організації правоохоронного спецпідрозділу. «Я задоволений тим, що ви почали виконувати моє доручення по спецназу. Можу сказати, що напрям подій, які відбуваються в Одесі, мене задовольняє», – сказав Президент, відзначивши доцільність збільшення чисельності підрозділу до 100 задля укріплення кордонів держави.

Президент повідомив про затримання особи, яка скоїла теракт біля будівлі СБУ в Одесі 27 вересня. «Наші спільні зусилля разом з СБУ приведуть до стабілізації ситуації. Ми це маємо дуже добре скоординувати. Одеса має слугувати прикладом ефективності роботи правоохоронних органів», – підкреслив П. Порошенко.

Президент також звернув увагу очільника Управління МВС області на роботу нової поліції, яка має посилити боротьбу зі злочинністю, забезпечивши прозорість і публічність роботи.

Щодо запровадження реформ в інших сферах, глава держави зазначив, що, як і раніше, покладається на діючого голову ОДА М. Саакашвілі. «Той темп, який ми взяли, і ті кроки, які ми зараз здійснюємо, є достатньо ефективними», – сказав П. Порошенко.

Президент наголосив на тому, що реалізація всіх завдань можлива лише за ефективної співпраці й координації дій усіх гілок влади. «Зараз у нас тут все необхідне є. На нас дивиться не лише вся країна, а й весь світ. Зараз, я впевнений, ми зможемо продемонструвати рішучість і ефективність», – резюмував П. Порошенко (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 16.10*).

Президент в Одесі відвідав нову громадську приймальню Одеської обласної державної адміністрації, яка працює тільки п'ятий день.

Глава держави поспілкувався з працівниками приймальні, поцікавився кількістю відвідувачів, характером звернень.

На площі біля будівлі обласної державної адміністрації Президент поспілкувався із службовцями нового правоохоронного підрозділу спецпризначенців. Звертаючись до правоохоронців, глава держави зазначив, що покладається на них у подоланні викликів, які стоять перед державою. Командир підрозділу повідомив главі держави, що підрозділ забезпечений усім необхідним, постійно проводить тренування та готовий до виконання поставлених завдань (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 16.10*).

Під час робочої поїздки до Миколаївської області Президент відвідав Суднобудівно-судноремонтний завод «Нібулон», де взяв участь у заходах з відродження судноплавства річкою Південний Буг.

В урочистій атмосфері відбувся запуск першого судна та спуск на воду новозбудованих вантажних суден.

Спілкуючись із трудовим колективом, Президент подякував миколаївцям за патріотизм і любов до рідної держави, за те, що вони своєчасно зупинили сепаратизм. Глава держави зазначив, що серед захисників України нині є багато миколаївців. Підтримка народу, міцний захист українських героїв забезпечили можливість втілення реформ у державі.

Президент підкреслив важливість відновлення в країні річкового судноплавства: «На сьогодні чітко поставлене мною завдання – відновити річковий флот, бо тільки так можна забезпечити зростання експортного потенціалу України і конкурентоздатності української продукції».

Глава держави зазначив, що відродження України залежить від діяльності таких підприємств, як «Нібулон». «Саме на таких українцях тримається держава. Ми відновлюємо економіку, виробництво і промисловість. Приємно бути серед вас. Це – чергова важлива перемога, важливий етап у відродженні українського суднобудування і відновленні судноплавства», – заявив П. Порошенко.

Президент підкреслив необхідність створення сприятливого інвестиційного клімату не лише для іноземних інвесторів, а й для вітчизняних. «Ми маємо змінити податкове законодавство, щоб воно стимулювало українських інвесторів інвестувати у розвиток нашого виробництва. Ми маємо зробити все можливе для того, щоб українські промисловці змогли підвищити рівень зарплат виробникам», – сказав П. Порошенко.

Генеральний директор СП «Нібулон» О. Вадатурський подякував Президенту за підтримку. Він зазначив, що сьогоднішній захід завершує успішну реалізацію програми, започатковану під час минулорічного візиту Президента в серпні 2014 р. У рамках програми побудовано п'ять буксирів, два несамохідні судна, на що було направлено інвестиції (ЄБРР надав компанії «Нібулон» синдикований кредит на 130 млн дол.).

Він акцентував увагу на важливості початку поглиблювальних робіт, у яких уже давно є потреба і які стали можливими лише сьогодні, за підтримки влади. Це дасть можливість відновити судноплавство і довести річну спроможність перевезення вантажів до 1 млн т зерна, 1 млн т деревини, до 50 тис. вантажних автомобілів. Планується побудова нових елеваторів
*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua>). – 2015. –16.10).*

В Одесі Президент узяв участь у відкритті новозбудованого корпусу міської клінічної інфекційної лікарні. «Необхідно зробити все, щоб кардинально підняти престиж лікарської праці», – заявив глава держави, спілкуючись із працівниками клініки.

Президент привітав присутніх з відкриттям нового корпусу. «Це – не просто один корпус, це – символ пріоритетів влади, демонстрація того, що для влади є важливим, це – інвестиції у здоров'я», – заявив П. Порошенко.

Президент подякував лікарям за їхню самовіддану працю та підкреслив, що влада робитиме все можливе для створення належного рівня медичного обслуговування навіть у важких для держави умовах.

Головний лікар лікарні С. Лаврюкова показала главі держави боксоване відділення для особливо інфікованих хворих та реанімаційну палату *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (http://www.president.gov.ua). – 2015. – 16.10).*

У День захисника України Президент П. Порошенко взяв участь у церемонії складання урочистої «Клятви військового лицейста» Київського лицю ім. І. Богуна та Запорізького обласного лицю з посиленою військово-технічною підготовкою «Захисник». Заходи відбулися на легендарному о. Хортиця в Запоріжжі.

Під час виступу перед лицейстами та їхніми батьками глава держави наголосив на важливості історичного зв'язку між усіма поколіннями українців, які в різні часи боролися за незалежність і свободу України, та нагадав слова гетьмана Б. Хмельницького: «Ми є народ волелюбний, завжди готовий умерти до єдиного за свою волю».

Президент нагадав присутнім історію князя Святослава, чий меч кілька років тому було знайдено в Дніпрі біля цього острова. «Це – одна із найцінніших наших історичних реліквій. Її поклали тут, щоби ви, українські юнаки, київські та запорізькі лицейсти, які щойно склали урочисту клятву, відчули: країна, яку ви в майбутньому будете захищати, має понад тисячолітнє коріння. І джерела її військової слави теж беруть початок у глибокій давнині», – сказав глава держави.

Президент наголосив на тому, що державна церемонія з нагоди Дня захисника України не випадково відбувається саме на Хортиці, на місці, де зародилася Запорізька Січ, у день Покрови, одного з найголовніших свят козаків. «Відтоді не одне покоління захисників Вітчизни, борців за незалежність та свободу, відзначало 14 жовтня як день козацької слави та власної звитяги», – відзначив П. Порошенко.

Говорячи про сучасних захисників держави, глава держави повідомив, що понад 93 тис. українських воїнів були безпосередніми учасниками бойових дій, майже 108 тис. брали або беруть участь в АТО, 210 тис. людей прийшли до армії за шість хвиль мобілізації, з них кожен шостий – пішов добровольцем. При цьому глава держави наголосив, що «нинішнє перемир'я нікого не повинно вводити в оману», та повідомив, що на сьогодні Збройні сили України становлять 250 тис. військовослужбовців.

Президент також зазначив, що 14 жовтня – не лише свято тих, хто в погонах. «Це свято всіх, хто любить Україну. Свято тих, хто тілом, серцем і душею відчув свою відповідальність і причетність до захисту Батьківщини від російських загарбників та промосковських найманців. Важлива історична деталь: всі імперії, які намагалися напасти, проковтнути та перетравити Україну, впали. А Україна була, Україна є і Україна буде!» – заявив

П. Порошенко.

Президент зауважив, що реформування армії триває, збільшено військовий бюджет, відбувається постійне оновлення та модернізація військової техніки та озброєння, збільшуються витрати на фінансове забезпечення військовослужбовців, розширюється контрактна складова та поступово зменшуються потреби в мобілізації. Глава держави також повідомив, що буде збережено призов на строкову службу, але пообіцяв, що молоді призовники не служитимуть в АТО.

У своєму виступі Президент звернувся до ліцеїстів: «Щойно ви дали урочисту клятву на вірність Батьківщині. Вірю, що ви зростете і станете доблесними офіцерами, гідною заміною теперішніх захисників незалежної України. Станете гордістю ваших батьків та рідних, кожного громадянина нашої держави. Будьте гідними військової звитяги наших пращурів, від воїнів Давньої Русі-України, від козаків Запорізької Січі, тут на Хортиці, і до героїв АТО на Сході. Гідними всіх тих, хто в усі часи боровся і віддавав своє життя за нашу Батьківщину, за Україну. Слава Україні!»

Загалом у церемонії взяло участь 400 ліцеїстів Київського військового лицю ім. І. Богуна та Запорізького лицю «Захисник» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*. – 2015. – 14.10).

Президент П. Порошенко взяв участь в урочистостях з нагоди 400-річчя Києво-Могилянської академії та особисто привітав студентів і викладачів зі святом. «Час плінний, а Києво-Могилянська академія вічна. Вже 400 років змінюються цілі історичні епохи, а Києво-Могилянська академія як виховувала успішних українців, які формували майбутнє України, так і продовжує це робити до цього дня. Щиро дякую вам від усієї країни, від себе особисто, шановні працівники академії, студенти і випускники, за ваш вибір інвестувати своє життя в розвиток нашої країни. Вірю, що попереду в Могилянці сотні років успіху і значних досягнень», – зазначив, звертаючись до присутніх, глава держави.

П. Порошенко особливо відзначив «дух свободи, дух могилянців», активну участь студентів академії спочатку в помаранчевій революції, а потім у Революції гідності, у війні 2014–2015 рр. за звільнення України. «В Могилянці – одні з найкращих викладачів, одні з найкращих студентів, які не тільки здобувають знання, а вчать бути вільними, національно свідомими, небайдужими. Ви здатні незалежно мислити. Ви здатні діяти відповідно до принципів добра і справедливості. Ви – справжні українці, незалежно від того, якої національності ви є», – заявив Президент.

Говорячи про унікальну роль, яку зіграла академії в розвитку держави, Президент зазначив: «Мені важко уявити, якою була б Україна, якби не було Могилянки – цього символу незламності духу та лідера змін, який завжди може розраховувати на мою підтримку як Президента». Завдяки Києво-Могилянській академії в Україну прийшла університетська традиція, що є

однією з характеристик європейської цивілізації, наголосив П. Порошенко. Започатковані тут рухи за справедливий вступ, академічну чесність, антикорупційність, університетську автономію стали справжніми символами в українському освітньому дискурсі.

Президент особливо відзначив, що Могілянка першою впровадила дві робочі мови – українську й англійську. «Було б дуже добре, якби і в Україні, а не тільки в Могілянці, у нас, крім української, з'явилась ще своя робоча мова, і цією мовою по праву має бути англійська», – сказав глава держави, додавши, що наступного року ініціатива Go Global має бути підтримана всіма. Також Могілянка першою в Україні ввела бакалаврські, магістерські та PhD програми, підкреслив він.

Глава держави відзначив той факт, що при Києво-Могілянській академії відкрився Центр реабілітації психологічної травми, де українці, які постраждали від війни, зможуть отримати безкоштовну фахову психологічну допомогу.

Президент нагадав, що закон про електронні петиції, прийнятий нещодавно, був створений, зокрема, за участі Центру розвитку інновацій при академії. «Це ще один приклад того, як Могілянка продовжує розбудовувати Україну», – наголосив П. Порошенко.

Глава держави особливо зазначив, що Україна живе в часи глобальних змін і глобальних протистоянь, в умовах зовнішньої агресії. «Сьогодні ключовими факторами успіху стають інноваційний розвиток і людський капітал. Зараз, як ніколи, процвітання країни залежить від людини – компетентної, критично мислячої, активної, відповідальної. Саме таких особистостей і вміє формувати Могілянка», – заявив Президент.

Глава держави відзначив, що одним з найкращих доказів успішності Могілянки є випускники: «Могілянці успішні в бізнесі. Могілянці працюють в команді Адміністрації Президента – в моїй команді, могілянці керують цілими міністерствами, вони у Верховній Раді приймають закони, які змінюватимуть на краще нашу державу».

Президент наголосив, що держава повинна значно посилити підтримку освіти й науки, «адже розумна молодь – це той фундамент, на якому буде розвиватися наше успішне майбутнє».

Президент висловив глибоку шану й подяку ректору-організатору, почесному президенту Національного університету «Києво-Могілянська академія», Герою України професору В. Брюховецькому, який, за словами глави держави, став символом другого народження Могілянки.

Президент повідомив про нагородження державними нагородами працівників навчального закладу за вагомий внесок у розвиток національної освіти, підготовку висококваліфікованих фахівців та з нагоди 400-річчя заснування Національного університету «Києво-Могілянська академія». Урочистості відбулися на площі першого академічного містечка, де зібралися студенти, викладачі, працівники, гості НаУКМА. На прохання президента НаУКМА А. Мелешевича Президент залишив надпис у Хвальній книзі

Російська Федерація – єдина країна, яка не брала участі в голосуванні Комітету кредиторів щодо списання Україні 3 млрд дол. боргів. «29 жовтня ми пропонуємо Росії ще раз прийняти для себе рішення, чи вони хочуть отримувати ті умови, які ми запропонували всім кредиторам, чи вони вважають, що вони унікальні. Якщо вони вважають, що унікальні – ми готові до судового розгляду справи з Російською Федерацією», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на брифінгу в Будинку уряду в четвер, 15 жовтня.

«Якщо вони вважають, що вони нормальні, тоді ми їм пропонуємо 29 жовтня поточного року прийняти ті самі умови, які прийняли всі українські кредитори – це часткове списання та реструктуризація боргів. Інших умов Росія не отримає», – підкреслив А. Яценюк.

Глава уряду нагадав, що Україна ініціювала ряд судових спорів з Росією. Дві базові справи, за його словами, у Європейському суді з прав людини «стосуються як російської анексії Криму, так і російської інтервенції до Донецька і Луганська».

Він зазначив, що в першому позові до ЄСПЛ ідеться про збитки на загальну суму понад 1 трлн грн: «Але у зв'язку з тим, що російська агресія продовжується, фінальна цифра збитків, яку ми будемо вимагати від Російської Федерації, з'явиться вже на стадії розгляду справи в Європейському суді з прав людини. Дата щодо прийняття пояснень Російської Федерації по цим судовим спорам визначена судом на 1 січня наступного року. Ми закликаємо Росію не зволікати і не звертатися до суду, як вони вже це робили, з проханням щодо перенесення строків розгляду цієї справи».

Крім того, триває ряд комерційних і арбітражних спорів проти Російської Федерації: «Зараз подають позови проти РФ і державні компанії, які зазнали збитків, втративши майно від російської агресії в Криму, Донецьку і Луганську».

А. Яценюк підкреслив, що українська сторона подала два позови проти російського «Газпрому» – «як по контракту купівлі-продажу природного газу, так і по контракту щодо транзиту». «Тому ми готові в тому числі й до юридичної війни з Російською Федерацією», – заявив глава уряду.

«У них є шанс і можливість прийняти пропозиції (щодо списання та реструктуризації українського боргу) і таким чином стати частиною клубу кредиторів, які прийняли українські пропозиції, і поступово отримати повернення свого боргу на тих умовах, на яких всі інші. У тому числі на тих, за якими кредитори погодилися на списання боргу», – додав А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

Для проведення виборів на Донбасі необхідно ухвалити окремий закон. «Але є дуже чіткі умови» для проведення цих виборів, заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвиликах» у неділю, 18 жовтня.

«Щодо питання виборів на Донбасі, який знаходиться під тимчасовим контролем російських бандитів і терористів, – звичайно, там треба провести вибори. І для цього необхідно ухвалити окремий закон. Але є дуже чіткі умови для проведення виборів на Донбасі», – підкреслив він.

Перша умова, наголосив А. Яценюк, – «вибори під дулами російських автоматів ніхто проводити не буде»: «Вони зобов'язані покинути територію України і виконати мінські домовленості. Півтора мільйона тимчасово переміщених осіб, які зареєстровані в Україні, повинні отримати право взяти участь в такому виборчому процесі і вибрати тих, хто буде представляти місцеву владу Донецька і Луганська».

Третя умова, за його словами, – такі вибори повинні чітко відповідати українському законодавству та найвищим стандартам чесних і прозорих виборів.

«Четверте – ми повинні забезпечити політичну конкуренцію в Донецьку і Луганську, як через доступ засобів масової інформації до цих територій, так і через право всім політичним партіям України взяти участь в цих виборах і направити туди своїх кандидатів. А російська ідея легалізувати через вибори цей анклав і надати терористам статус депутатів місцевих рад не пройде», – наголосив А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 18.10*).

«Усі кредитори України більшістю, яка становить понад 75 % від голосів у Комітеті кредиторів, прийняли рішення щодо списання боргів Україні на загальний обсяг 3 млрд дол. США та відповідну реструктуризацію боргів на загальну суму ще 8,5 млрд дол. США», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на брифінгу в Будинку уряду в четвер, 15 жовтня.

Таким чином, у найближчі чотири роки Україна не виплачуватиме тіло кредиту.

А. Яценюк нагадав, що на початок 2014 р. загальний обсяг зовнішнього боргу України становив 73,1 млрд дол. США. Станом на 1 вересня поточного року державний та гарантований борг становить 70,5 млрд дол. США. «Це відповідь на питання, чи збільшуються зовнішні борги. Незважаючи на те що ми отримуємо фінансову допомогу від наших західних партнерів, що ми отримуємо додаткові фінансові ресурси, ми ще й при цьому погашаємо борги і зменшуємо загальну суму державного і гарантованого боргу», – підкреслив глава уряду.

А. Яценюк нагадав, що урядова команда займалася питанням реструктуризації та списання зовнішніх боргів протягом останніх півроку: «Вітаємо український парламент з тим, що вони конституційною більшістю

підтримали закон про реструктуризацію зовнішніх боргів України, в тому числі й ті умови, на яких цей борг був реструктуризований і списаний».

Основним завданням, за словами глави уряду, було «як справитися з 15 млрд дол. боргів, які нам треба виплачувати протягом найближчих чотирьох років, але на які у нас просто фізично немає коштів»: «Була поставлена перша ціль – це списання до 4 млрд дол. загальних боргів перед нашими зовнішніми кредиторами. Перша частина цього завдання вже виконана».

Він також зазначив, що були реструктуризовані борги двох державних банків – «загалом євробонди Ощадбанку та Укресімбанку реструктуризовані на суму 2,8 млрд дол.»: «Це додаткова фінансова стабільність в українському банківському секторі. Це означає, що ці банки мають додатковий фінансовий ресурс, будуть мати набагато більш сильну фінансову стійкість і стабільність, можуть кредитувати українську економіку і вільно обслуговувати українських вкладників».

На порядку денному, за словами глави уряду, подальша реструктуризація. А. Яценюк, зокрема, привітав зусилля Києва для проведення реструктуризації та списання своїх боргових зобов'язань. «Кредитори повинні усвідомити свою відповідальність по місту Києву», – сказав він.

Глава уряду також нагадав про реструктуризацію боргів Укрзалізниці на 500 млн дол. США, додавши, що «на порядку денному також Укравтодор, Укрмедпостач і КБ “Південне”. Це ще загалом на 0,7 млрд дол. США» (*Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

Держзамовлення для вищих навчальних закладів на 2016 р. формуватиметься з огляду на потреби Національної гвардії та Міністерства оборони України, наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк. Це питання порушувалося на зустрічі з керівним складом Головного управління Національної гвардії України в середу, 14 жовтня.

Він зазначив, що на державне замовлення з бюджету виділяються мільярди гривень: «Уже юристів і економістів стільки, що на одного засудженого по п'ять юристів і на одне підприємство по 25 економістів. Країні потрібні ті, хто сьогодні захищає країну». Це, зокрема, військові спеціальності, військово-медичні та технічні спеціальності, зазначив глава уряду.

Він звернувся до керівного складу ГУ Нацгвардії подати конкретний перелік необхідних спеціальностей для підготовки державного замовлення (*Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>). – 2015. – 14.10*).

Наступного року буде відкрито лінію боєприпасів до стрілецької зброї, повідомив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на зустрічі з керівним складом Головного управління Національної гвардії України в

середа, 14 жовтня.

Один із представників керівного складу НГУ порушив питання виготовлення в Україні власних боєприпасів. Він зазначив, що раніше виробництво боєприпасів до стрілецької зброї здійснювалося лише на Луганському патронному заводі, який перебуває на території, тимчасово непідконтрольній Україні.

А. Яценюк підкреслив, що розроблено вже декілька проектів для того, щоб поставити лінії виробництва боєприпасів, «їх ціна – від 20 до 200 млн дол.».

Він підкреслив, що проведе з цього питання зустріч з керівництвом Укроборонпрому, міністром оборони України С. Полтораком і міністром внутрішніх справ України А. Аваковим.

Щодо можливості виготовлення інших боєприпасів, зокрема ракетно-артилерійських, зазначив А. Яценюк, будуть проведені окремі консультації (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 14.10*).

«Позиція уряду залишається незмінною – для осінньо-зимового періоду треба завжди прогнозувати найгірший, а не найкращий сценарій. І саме для цього сценарію треба мати необхідний обсяг накопиченого вугілля і газу», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні антикризового енергетичного штабу в четвер, 15 жовтня.

Готовність всієї системи енергопостачання та теплозабезпечення, підкреслив він, «повинна виходити з того, що температурні режими можуть впасти в тому числі й до “мінус” 20 градусів за Цельсієм».

Він підкреслив, що сьогодні урядом зроблено все для накопичення достатнього фінансового ресурсу, аби забезпечити Україну необхідним газом і виробленою електричною енергією.

Глава уряду наголосив, що складною є ситуація із забезпеченням вугіллям: «Ми втратили 85 шахт, і ситуація по вугіллю залишається складною».

Уряду вдалося налагодити постачання вугілля, підкреслив А. Яценюк, «в першу чергу завдяки приватному сектору, з яким ми дуже тісно співпрацюємо, і завдяки зусиллям Мінінфраструктури, Міністерства оборони і Служби безпеки, але на даний момент цього недостатньо. Це показники кращі, ніж були в минулому році, і нам треба ще дуже багато працювати для того, щоби забезпечити необхідні резерви вугілля».

А. Яценюк звернувся до керівників ОДА та органів місцевої влади провести зустрічі з представниками теплопостачальних підприємств стосовно необхідності надання громадянам якісних послуг: «Люди будуть платити в тому випадку, якщо є якість наданої послуги».

Водночас глава уряду наголосив, що «не можна давати можливість підприємствам теплокомуненерго просто заробляти на тому, щоби незалежно від температури в атмосфері палити газ, а потім вартість цього газу виставляти в платіжки для громадян». «Має бути простий зв'язок: чим вища

температура на вулиці, тим менша температура теплоносія. Чим нижча температура на вулиці, тим температура теплоносія вища», – підкреслив А. Яценюк, зазначивши, що це передбачено у відповідних актах уряду (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

«Газові олігархи занесли до парламенту гроші, щоб знизити для себе податки. Щоправда, прикриваючись перед виборами тезами про турботу про український народ і дешевший газ. Вистачить цієї брехні», – заявив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні антикризового енергетичного штабу в четвер, 15 жовтня.

«Вся Україна зараз перед виборами слухає казку, яку ми слухали протягом останніх 20 років: газ безкоштовно. Нафтопродукти, я так розумію, теж безкоштовні? І скоро ще й продукти харчування пообіцяють безкоштовно», – сказав він.

Глава уряду нагадав, що в парламенті «деякі відомі особистості розповідали, що газ від північного сусіда буде по 150 дол.»: «Я казав: якщо буде по 150 дол., тоді буде інший тариф. А от якщо буде 250, як він сьогодні є, тоді 100 дол. різниці поверніть. Тоді зразу можуть бути інші в тому числі й тарифи в країні. Вистачить вже цієї брехні. Ми вже ці казки про дешевий газ і безплатну ковбасу слухаємо 20 років».

Він підкреслив, що український газ сьогодні йде на потреби населення: «Якби цей газ не йшов населенню, то тоді ціна би була не 3600 грн по соціальній нормі, а 7200 грн (за 1 тис. куб. м). І якби не було цього українського газу, то платіжки за тепло були би втричі вищі, ніж ми сьогодні маємо можливість встановити».

А. Яценюк підкреслив, що на сьогодні основне – забезпечити громадян субсидіями «і не дати можливості з'явитися новим газовим олігархам»: «Спроба парламенту проголосувати закон про ренти, начебто турбуючись про громадян України, є ніщо інше, як політична корупція і брехня. У цьому законі хочуть знизити ренти для газових олігархів, які вкрали родовища і занесли до парламенту гроші для того, щоб знизити для себе податки. Щоправда, прикриваючись перед виборами тезами про турботу про український народ і дешевший газ.

Не буде газ дешевший. Немає його дешевшого в світі. Все, що ми могли зробити, ми зробили».

А. Яценюк повідомив, що за останніми офіційними даними вже 3,3 млн домогосподарств отримали субсидії. Урядова програма субсидій, наголосив він, субсидує «не тих, у кого тисячі квадратних метрів і басейни обігріваються газом, а тих, кому потрібна допомога держави». Глава уряду також наголосив, що уряд вніс технічні правки щодо постанови про призначення субсидій «для того, щоби ні в якому випадку не “ганяти” знову людей, яким призначена так звана нульова субсидія»: «Ми внесли зміни до постанови, і ця субсидія в автоматичному режимі буде далі нараховуватися» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

Питання тарифів – це питання виключно національного, а не місцевого рівня. Місцеві депутати мають займатися утепленням будинків, ремонтами, субсидіями і енергоефективністю: «Ми для цього дали повноваження і гроші з центрального бюджету. Треба використати їх для потреб людей», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк у «10 хвилинах» у неділю, 18 жовтня.

Глава уряду зазначив, що майбутні вибори до органів місцевої влади – це не національні вибори: «Це вибори, які стосуються щоденного життя кожного з вас, який проживає на своїй вулиці, в своєму місті. І той депутат, якого ви виберете, повинен саме займатися проблемами вашого повсякденного життя», – звернувся він до громадян.

Водночас, підкреслив він, під час виборчої кампанії політичні сили використовують ряд неправдивих гасел, зокрема «про те, що вони зменшать тарифи»: «Це брехня. Тарифи визначаються тільки центральною владою. І ті, хто розповідають, що тарифи можна зменшити, вони саме і купували газ по 500 дол., а не по 250, як ми сьогодні добилися. І саме ті, хто обіцяють сьогодні зменшення тарифів, зробили все, щоб сформувалися газові олігархи, щоб з державного бюджету витікали мільярди доларів і щоб ми мали газову залежність від Російської Федерації».

Проте місцеві депутати, підкреслив глава уряду, можуть і зобов'язані завершити програму субсидій. А. Яценюк нагадав, що уряд виділив 24,5 млрд для надання субсидій: «І саме місцева влада несе відповідальність за те, щоби кожен громадянин отримав від держави субсидію і зміг заплатити свій рахунок за житлово-комунальні послуги».

Ще одне завдання депутатів місцевих рад – «поставити лічильники за рахунок коштів місцевого бюджету, поміняти котли й вікна, утеплити будинки, приміщення шкіл і лікарень – зробити так, щоб ми опалювали не атмосферу, а приміщення».

Ще одне передвиборче гасло, зазначив А. Яценюк: після місцевих виборів в Україні буде контрактна армія. Глава уряду наголосив, що рішення про запровадження контрактної армії є виключною компетенцією Президента України та уряду України: «Це наша політична ціль – сформувати в Україні виключно професійну і фахову армію. І ми рухаємося до цієї цілі вже останніх 18 місяців».

Зобов'язання ж міських голів і місцевих депутатів – зайнятися проблемами демобілізованих, підкреслив А. Яценюк: «Забезпечте їх роботою, проведіть реабілітацію, дайте можливість їхнім сім'ям отримати нормальні життєві умови. І відносьтесь до кожного солдата, який живе в місті чи селі, де ви будете депутатом або мером, як до героя».

Ще одні «обіцянки» цієї передвиборної кампанії, зазначив глава уряду – «місцеві вибори всім підвищать заробітні платні й пенсії»: «Це також міф. Рішення про підняття заробітних плат і пенсій вже прийняв уряд України. Так, це тільки перший етап. Але все, що ми заробили, весь ресурс, який ми додатково отримали, ми розподілили на підвищення зарплат, пенсій,

стипендій. 12,5 млн українських громадян отримали додаткові кошти, починаючи з 1 вересня поточного року».

Водночас обов'язок місцевої влади – прозоро й ефективно використовувати кошти, які місцеві бюджети отримують внаслідок проведеної урядом бюджетної децентралізації: «Після того, коли ми передали низку фінансових повноважень саме в місцеві громади, доходи таких місцевих громад зросли на 40 %. Загалом додатково місцеві громади отримали 20 млрд грн. Це нечувана сума».

Глава уряду звернувся до громадян: «Ви повинні вимагати у місцевої влади звітності й прозорості використання цих коштів» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 18.10*).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк наголосив на важливості проведення чесних і прозорих місцевих виборів – «так само, як ми чесно і прозоро провели вибори Президента України і вибори Верховної Ради України», – підкреслив глава уряду в «10 хвилинах» у неділю, 18 жовтня.

Чесні й прозорі вибори, підкреслив А. Яценюк, «тоді, коли ніхто не бере гроші за свій голос і не продає майбутнє країни за декілька сот гривень».

«Усі говорять про боротьбу з корупцією. Так давайте боротися з нею, і починаємо кожен з себе. Не продавайте голос корумпованим політикам – і таким чином робіть свій внесок у боротьбу з політичною корупцією в країні», – наголосив глава уряду.

Він також нагадав, що новий закон про місцеві вибори передбачає можливість відкликання депутата місцевої ради, який не справляється зі своїми обов'язками: «Це дуже хороший запобіжник для тих, які ідуть в місцеві органи влади не для того, щоб змінити ваше життя, а для того, щоб покращити життя собі».

«Ці місцеві вибори – ще один крок до змін в країні. Ми разом змінюємо країну», – сказав А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 18.10*).

Завдання нової кіберполіції – це, зокрема, захист громадян від отримання злочинцями їхньої персональної інформації, боротьба з терористичними кіберзлочинами, захист інтелектуальних прав власності. Про це в четвер, 15 жовтня, сказав Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час відкриття новоствореного департаменту кіберполіції.

Глава уряду зазначив, що за останнє десятиліття світ кардинально змінився: «З'явився новий тип війни – це війна в кіберпросторі».

Цей тип війни має стосунок у тому числі до кожного громадянина, сказав він: «Кіберзлочинці “зламують” акаунти, отримують доступ до даних і можуть знімати кошти з банківських рахунків, змінювати бази даних і відомості про будь-яку фізичну чи юридичну особу. Кіберзлочинці можуть отримати будь-які персональні дані чи то фізичної, чи то юридичної особи.

Проблема, яку зараз ми вирішуємо разом із міністром і разом з новою кіберполіцією, турбує не тільки Україну, а турбує весь цивілізований світ».

Одним з аспектів роботи кіберполіції є боротьба з тероризмом, адже існують терористичні кіберзлочини, які здійснюються терористичними організаціями, щоб отримати доступ до баз даних органів державної влади, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки. Така проблема, нагадав він, нещодавно виникла в Сполучених Штатах Америки – «країні, яка має найсильнішу армію», коли бази даних Пентагону й державних службовців США були зламані кіберзлочинцями.

«Це глобальна проблема. І на цей глобальний виклик Україна повинна реагувати. Ми повинні створювати свою поліцію, яка захистить громадян країни від можливості отримання злочинцями їхніх персональних даних, яка захистить органи державної влади, органи безпеки від того, що чи то терористичні організації, чи то країни, які воюють з Україною мілітарно, в першу чергу Російська Федерація, можуть добратися до наших баз даних і отримати відповідну інформацію», – підкреслив глава уряду.

Крім того, одним з головних елементів роботи кіберполіції, за словами А. Яценюка, має стати захист інтелектуальних прав власності. Він підкреслив, що в Україні одні з кращих ІТ-фахівців у світі: «Прикро, що запит на українських ІТ-фахівців всередині України не такий високий, як повинен бути». «Саме тому Міністерство внутрішніх справ отримало право самостійно визначати рівень заробітної платні для кіберагентів, які будуть безпосередньо працювати в мережах і які будуть захищати громадян країни, мир і безпеку в кіберпросторі.

Сподіваюся, що наша кіберполіція буде найкращою на теренах Європи, тому що ми маємо дуже розумних фахівців», – додав він.

А. Яценюк підкреслив, що розбудова нової української кіберполіції має відбуватися спільно із західними партнерами, які мають відповідний досвід (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк розпорядився створити спеціальну комісію для розслідування обставин трагедії, координації проведення аварійно-рятувальних робіт і ліквідації наслідків аварії прогулянкового судна в Чорному морі в районі м. Білгород-Дністровський Одеської області.

Комісію доручено очолити віце-прем'єр-міністру, міністру регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Г. Зубку. Заступник міністра інфраструктури України Ю. Васюков уже виїхав до Іллічівська.

Як повідомили в Міністерстві інфраструктури, 17 жовтня в Чорному морі в районі м. Білгород-Дністровський Одеської області перевернулося прогулянкове судно «Іволга». За попередніми даними, на борту перебувало 36 осіб.

Точна кількість людей встановлюється.

Було врятовано 23 особи, знайдено 12 тіл загиблих.

У рятувальній операції взяли участь судна Мінінфраструктури та Державної прикордонної служби (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 17.10*).

Міністерство фінансів повідомляє, що 14 жовтня 2015 р. усі власники державних і гарантованих державою єврооблігацій, за винятком єврооблігацій обсягом 3 млрд дол. США з погашенням у грудні 2015 р., прийняли надзвичайну резолюцію, що затверджує умови запропонованої реструктуризації.

Проведення обміну для 13 серій єврооблігацій, власники яких 14 жовтня ухвалили відповідні надзвичайні резолюції, дасть змогу реструктуризувати зовнішній борг України на загальну суму приблизно 15 млрд дол. США, зменшити на 20 % розмір боргу (приблизно на 3 млрд дол. США) та уникнути протягом наступних чотирьох років здійснення ще 8,5 млрд дол. США запланованих платежів за основною сумою таких єврооблігацій.

Цей успіх є результатом сімох місяців інтенсивної роботи всієї української влади, яку координувало Міністерство фінансів, щоб переконати власників українських єврооблігацій у необхідності реструктуризації боргу. Усі партнери України підтримували цю реструктуризацію боргу.

29 жовтня 2015 р. у Лондоні відбудуться повторні збори власників облігацій з погашенням у грудні 2015 р., оскільки на перших зборах, проведених 14 жовтня, не було досягнуто кворуму. На повторних зборах власники цих єврооблігацій – на сьогодні єдині, хто утримується від голосування, – будуть мати останню нагоду приєднатися до всіх інших власників єврооблігацій, що вже підтримали угоду щодо реструктуризації українського боргу.

Як зазначено в Меморандумі щодо пропозиції обміну (Exchange Offer Memorandum) боргової операції, остаточне рішення про завершення всієї процедури обміну буде прийнято Міністерством фінансів одразу після повторних зборів власників єврооблігацій. У разі прийняття відповідного рішення, завершення процедури обміну та передача власникам єврооблігацій нових цінних паперів відбудуться в середині листопада 2015 р. (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

16 жовтня напередодні Міжнародного дня боротьби за ліквідацію бідності в Мінсоцполітики України під головуванням першого заступника міністра В. Шевченка відбулося засідання міжвідомчої робочої групи з розробки проекту Стратегії подолання бідності. Цей документ готується відповідно до Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Питання подолання бідності є актуальним для всіх країн світу. Відповідно до затверджених на саміті ООН у вересні 2015 р. Цілей сталого

розвитку на 2015–2030 роки, питання бідності й скорочення нерівності виходять на перший план серед завдань світової спільноти.

Стабільно високим залишається рівень бідності в Україні: за підсумками 2014 р. за відносним показником він становить 23,4 %.

Необхідність розробки стратегічних підходів до розв’язання проблеми бідності й соціального відчуження обумовлена загостренням соціально-економічної ситуації в Україні, що супроводжується погіршенням матеріального становища значної частини населення.

Уперше перед Україною постали проблеми масштабної втрати робочих місць і джерел сталих доходів, масового переміщення громадян з Донецької і Луганської областей до інших регіонів країни у зв’язку з воєнними діями на Сході, що призвели до виникнення такого нового для країни явища, як раптова бідність. Водночас актуалізувалася проблема зростання прошарку населення, яке потрапило до зони високого ризику соціального відчуження й бідності.

Для пошуку відповіді на ці виклики й розробляється Стратегія подолання бідності, що визначає стратегічні напрями діяльності органів державної влади на період до 2020 р. Визначені напрями та завдання сприятимуть поетапному зменшенню рівня бідності й соціального відчуження завдяки:

- забезпеченню доступу до продуктивної зайнятості населення;
- зростанню доходів населення;
- розширенню доступу до послуг соціальної сфери для груп населення з високими ризиками соціального відчуження;
- запровадженню принципів адресності й соціальної справедливості при призначенні всіх видів соціальної допомоги;
- запобіганню поширенню негативних соціальних процесів серед постраждалих унаслідок бойових дій.

Реалізація Стратегії здійснюватиметься шляхом розробки кожні два роки Плану заходів з реалізації напрямів, визначених Стратегією, удосконалення методології оцінювання бідності, здійснення комплексного аналізу змін ситуації з бідністю на основі моніторингу показників бідності, суспільного діалогу, міжнародного співробітництва та європейської інтеграції (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 16.10*).

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України створило Раду з просування експорту. Як наголосив на презентації міністр А. Абромавичус, головна мета нового органу – інтенсифікація експорту українських товарів за кордон.

«Потрібно просувати та покращувати імідж країни за кордоном, для того щоб полегшити роботу експортерів. Для нас це важливо, тому що зростання економіки країни відбуватиметься шляхом нарощування експортних можливостей», – підкреслив міністр.

Рада з просування експорту при Мінекономрозвитку, за словами

А. Абромавичуса, працюватиме у якісно новому форматі. Зокрема, підтримає взаємини по лінії бізнес – уряд у торговельній сфері та залучить експортерів до робочих нарад і зустрічей.

Крім пропагування України на зовнішніх ринках, Рада з просування експорту також займатиметься вирішенням найпроблемніших питань компаній-експортерів. «Перш за все це падіння українського експорту, та системні проблеми спрощення експортно-імпортних процедур», – додав А. Абромавичус.

Основна ідея створення ради при Мінекономрозвитку – сконцентрувати роботу саме на діяльності у робочих групах і комітетах. «Ми оновили Раду експортерів для того, щоб внести системність та переадресувати наше спілкування з експортерами», – пояснила нову ініціативу Н. Микольська, заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України, торговий представник України. За її словами, представники ради щотижня працюватимуть у робочих групах та щомісяця обговорюватимуть нагальні питання експортерів у комітетах.

Ще один напрям – усунення торговельних бар'єрів та обмежень, які вводилися раніше, але наразі втратили свою ринкову актуальність. «Один з останніх прикладів – усунення суперечностей з постачання наших сирів до Казахстану. Зараз дуже близькі до подолання цього бар'єра», – зазначила вона.

Актуалізація нагальних питань експортерів під час закордонних візитів сприяє розв'язанню не тільки галузевих проблем, а й на рівні окремих компаній. Як зазначив заступник генерального директора Arcelor Mittal В. Ткаченко, вирішення такого глобального для експортерів питання, як зниження тарифів на залізничні перевезення, – безумовно, важливе, але заміщення та пошук нових експортних ринків ще важливіше. На його думку, помітну роль у цьому процесі відіграє активність Мінекономрозвитку. «Нещодавно лише втручання міністра та торгового представника України скасувало плани Єгипту підвищити на 10 % додаткове мито на нашу продукцію», – запевнив у своєму виступі під час презентації Ради з просування експорту В. Ткаченко.

Підвищення уваги до проблем експортерів повертає довіру бізнесу до уряду, вважають в Американській торговельній палаті в Україні. «Нам дуже важливо, щоб нарешті запрацювала Рада з просування експорту, бо сприйняття України сьогодні скривлене та не відповідає дійсності», – сказав А. Гундер, президент Американської торговельної палати в Україні (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 15.10*).

Міністерство інфраструктури – розпорядник найбільшої кількості відкритих даних в Україні. Як налагодити роботу з відкритими даними та провести їх аудит, обговорювали учасники зустрічі під головуванням першого заступника міністра В. Шульмейстера в рамках «Дня прозорості» 13 жовтня. До заходу долучилося близько 40 керівників центральних органів

виконавчої влади та підприємств, що належать до сфери управління міністерства.

Під час заходу учасники зосередили увагу на організації процесу розкриття інформації, зокрема визначили вимоги до фахівця, який відповідатиме за роботу з даними, та обмінялися досвідом щодо проведення аудиту відкритих даних на підприємстві. Найближчим часом Міністерство інфраструктури проведе відповідний тренінг для фахівців підприємств.

Як зауважив перший заступник міністра інфраструктури В. Шульмейстер, розкриття інформації підприємств – це вимога часу, що є не лише елементом боротьби з корупцією, а й критерієм економічного зростання. «Економічна ефективність відкритих даних доведена дослідженням Європейського Союзу. За розрахунками фахівців у 2020 р. вони принесуть національним економікам 2 % зростання ВВП за рахунок запровадження нових сервісів та генерування доданої вартості», – наголосив В. Шульмейстер.

Окрему увагу було приділено питанню прозорості державних підприємств, рівень якої оцінював Центр розвитку корпоративної соціальної відповідальності. На думку експертів центру, найзмістовніше розкривають інформацію Адміністрація морських портів України, Укрзалізниця, Спеціалізований морський порт «Октябрьск», Державне підприємство обслуговування повітряного руху України. Керівники підприємств отримали практичні рекомендації щодо покращення своїх показників прозорості як основного принципу корпоративного управління (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 16.10*).

Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року найбільшим часом буде винесена на розгляд уряду. Про це УНН повідомили в прес-службі Міністерства культури України.

«Незабаром будемо виносити на розгляд уряду проект «Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року» – це ретельно опрацьований документ, розроблений Міністерством культури України за участі бібліотечних закладів, а також громадських організацій», – повідомив міністр культури В. Кириленко.

Так, реалізація «Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року» розрахована на 10 років та поділена на три етапи, а саме: на 2 роки – коротка стратегія, середньострокова перспектива – на 5 років і весь документ на 10 років. Додамо, що текст проекту Стратегії розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства культури України у розділі «Громадське обговорення» для отримання пропозицій та зауважень.

Як повідомляв УНН, 3 вересня в Національній парламентській бібліотеці під головуванням віце-прем'єр-міністра – міністра культури В. Кириленка відбулась нарада з питання реформування бібліотечної справи за участі керівників провідних бібліотек, експертів, практиків та книговидавців (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 19.10*).

ПОЛІТИКА

Украина станет членом Совета Безопасности Организации Объединенных Наций с 1 января 2016 г. на двухлетний период. Об этом свидетельствуют результаты голосования. В частности, при 118 необходимых голосах Украина получила 177, сообщает «РБК-Украина».

Кроме того, избраны еще четыре непостоянных члена Совбеза: Сенегал (за страну отдали 187 голосов), Япония – (184 голоса), Египет (179 голосов) и Уругвай (185 голосов).

Новоизбранные страны заменят Иорданию, Нигерию, Литву, Чад и Чили. Срок полномочий вновь избранных непостоянных членов Совета Безопасности – два года.

Все пять кандидатов, не имея конкурентов в своих региональных группах, были избраны в первом туре голосования (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua/2015/10/16/10232015>). – 2015. – 16.10).

Подгруппа по политическим вопросам трехсторонней контактной группы по урегулированию ситуации на Донбассе 19 октября провела переговоры в Минске и продолжит заседание во вторник, 20 октября. Об этом сообщил «руководитель» делегации самопровозглашенной ДНР на переговорах Д. Пушилин, сообщают сепаратистские сайты.

Как сообщается, переговоры завершились, но делегаты планируют возобновить работу вместе с другими профильными подгруппами. Отметим, подгруппа по политическим вопросам планировала обсудить регламент и «дорожную карту» переговоров, а также, вероятно, модальности проведения выборов (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 19.10).

Госсекретарь США Д. Керри в понедельник, 19 октября, вновь призвал стороны конфликта на Востоке Украины соблюдать минские соглашения. Об этом сообщает «Интерфакс-Украина».

На пресс-конференции в Мадриде госсекретарь также призвал обеспечить наблюдателям ОБСЕ полный доступ к приграничным районам.

Отмечается, что Д. Керри назвал основополагающим отвод тяжелых вооружений, а также призвал к немедленному освобождению всех пленных и высказался за соблюдение суверенитета Украины (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 19.10).

Боевики «Донецкой народной республики» приступили к отводу вооружения калибром менее 100 мм на Дебальцевском направлении.

Об этом сообщили в «министерстве обороны ДНР», передает сепаратистский сайт «ДАН».

«Пока отвод вооружения проходит в плановом режиме. Как уже ранее оговаривалось, начинаем с Дебальцево», – сообщили в «ведомстве», – отметив, что отвод проводится в присутствии представителей ОБСЕ и СЦКК.

Ожидается, что отвод будет проходить в три этапа: сначала с Дебальцевского направления, затем с южного, и в последнюю очередь от участка линии разграничения, прилегающего к оккупированному Донецку. По информации источника, сегодня утром боевики отвели от города Дебальцево 10 танков.

Как и планировалось ранее, силы антитеррористической операции сегодня начали второй этап отвода вооружения и техники.

«Сегодня начинается реализация второго этапа отвода танков, артиллерийский пушек калибром менее 100 мм и минометов калибром до 120 мм. Вооружение, как и предусматривалось, будет отведено на расстояние не менее 15 км от фактической линии столкновения. Отведение уже началось, именно в этот момент проводится отвод на Дебальцевском направлении», – заявил на онлайн-брифинге из Краматорска спикер Генштаба Л. Матюхин.

Напомним, 16 октября украинские военные завершили отвод вооружений в Луганской области (*Левый берег* (http://society.lb.ua/war/2015/10/20/318805_donetskoy_oblasti_nachalsya_otvod.html)). – 2015. – 20.10).

Центральная избирательная комиссия (ЦИК) завершила регистрацию международных официальных наблюдателей, сообщает отдел связей со СМИ секретариата комиссии.

«19 октября 2015 г. ЦИК завершила регистрацию международных официальных наблюдателей на местных выборах 25 октября 2015 г. Их общее количество составляет 1554 лица от 14 иностранных государств и 14 международных организаций», – говорится в сообщении (<http://korrespondent.net/ukraine/events/3578333-tsenryzbyrkom-zavershyl-rehystratsyui-mezhdunarodnykh-nabluidatelei>).

Как сообщалось, Верховная Рада назначила местные выборы в Украине на 25 октября 2015 г., и установила, что они не состоятся в Крыму и на неподконтрольной украинской власти части Донбасса (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2015. – 20.10).

17 октября Центральная избирательная комиссия зарегистрировала 800 международных наблюдателей для мониторинга местных выборов. Большинство зарегистрированных (684 человека) – от Бюро демократических институтов и прав человека ОБСЕ. Также значительное количество новых наблюдателей представляют Комитет «За открытую демократию». Эта созданная в 2010 г. в США неправительственная организация

специализируется на мониторинге выборов в странах Европы (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 17.10).

Центральная избирательная комиссия 18 октября зарегистрировала 105 кандидатов в депутаты Харьковского облсовета, включенных в избирательный список партии «Оппозиционный блок» в Харьковской области. Об этом сообщает пресс-службу ЦИК.

«Харьковской областной избирательной комиссии поручено выдать представителю этой организации партии в указанной комиссии удостоверение соответствующих кандидатов в депутаты установленной формы», – сообщает ЦИК.

Вместе с тем после рассмотрения документов о регистрации указанного представителя и установив их соответствие требованиям избирательного закона ЦИК установила наличие оснований для отказа в регистрации отдельных лиц.

Отмечается, что комиссией принято решение отказать в регистрации кандидатов в депутаты М. Добкина, включенного первым кандидатом, а также А. Гнездилова и А. Кобзаря, закрепленных за территориальными избирательными округами № 63 и 25 соответственно.

«Кроме того, Харьковской ОВК поручено до 19 октября 2015 г. включительно в установленном порядке провести повторную жеребьевку по определению номеров местных организаций партий для размещения их названий в избирательном бюллетене по выборам депутатов Харьковского областного совета для голосования в многомандатном избирательном округе, обеспечив включение в избирательный бюллетень сведений о региональной организации политической партии “Оппозиционный блок” в Харьковской области», – отметили в ЦИК (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 19.10).

17 октября в Киеве под АП митинговали с требованием предоставить бойцам-иностранцам украинское гражданство.

У здания Администрации Президента Украины около 50 человек провели митинг с требованием предоставить украинское гражданство иностранцам, которые принимают участие в зоне боевых действий в составе украинских добровольческих батальонов. Собравшиеся, часть из которых были одеты в камуфляжную форму, держали в руках государственные флаги.

Ранее Президент П. Порошенко обещал предоставить украинское гражданство иностранцам, которые участвуют в зоне боевых действий на Донбассе. 6 октября Верховная Рада приняла за основу законопроект, позволяющий гражданам других стран, которые проходят службу в ВСУ, получить украинское гражданство по упрощенной схеме. Об этом сообщает «Сегодня» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2015. – 17.10).

Оппозиционный блок считает, что блокирование в Мариуполе здания типографии «Приазовский рабочий», в котором печатаются бюллетени для голосования на выборах 25 октября, ставит местные выборы в Мариуполе под угрозу срыва.

«Цель бандитов – не допустить проведения в Мариуполе выборов, на которых, согласно социологическим данным, уверенно лидирует оппозиция», – говорится в заявлении партии. При этом в Оппоблоке отмечают, что власти никак не препятствуют блокированию типографии.

В партии напоминают, что ранее глава Донецкой областной администрации П. Жебрийский высказывался против проведения выборов на территории Донецкой области. И в ряде населенных пунктов Донбасса выборы не проводятся, хотя для их отмены или переноса не было никаких оснований. Оппоблок считает, что выборы в Мариуполе могут быть сорваны из-за того, что власть не пользуется популярностью на Донбассе.

В партии просят Президента Украины П. Порошенко вмешаться в ситуацию и обеспечить процесс волеизъявления в полном объеме, предусмотренном законодательством. Оппозиционный блок призывает усилить охрану избирательных участков и территориальных комиссий, а также обеспечить мониторинг со стороны международных наблюдателей.

Напомним, что вечером 18 октября в Мариуполе представители местных политических партий попытались попасть в помещение типографии «Приазовский рабочий», где городская избирательная комиссия запланировала выездное заседание.

В этом же помещении проходит печать бюллетеней на местные выборы, которые должны состояться 25 октября. Вход в типографию был окружен милицией, пытавшейся предотвратить штурм здания.

Под здание типографии прибыли бойцы «Правого сектора», начальник ГУ МВД Украины в Донецкой области В. Аброськин, мэр Мариуполя Ю. Хотлубей.

В итоге, по данным СМИ, заседание избиркома было перенесено, а в типографии успели напечатать уже 250 тыс. бюллетеней (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 19.10).

Глава Донецкой областной военно-гражданской администрации П. Жебрийский допускает, что местные выборы в Мариуполе 25 октября могут быть отменены. Об этом он заявил в эфире 5 канала в понедельник, 19 октября.

«Если мы увидим, что ситуация будет только ухудшаться, если это станет понятно, то я буду обращаться к Центральной избирательной комиссии, чтобы отменить выборы 25 октября в городе Мариуполь», – сказал П. Жебрийский (<http://korrespondent.net/ukraine/3578283-vlasty-mohut-otmenyt-vybory-v-mariupole>).

Глава области отметил, что за последние дни ситуация вокруг

избирательного процесса в городе обострилась, в частности делаются попытки заблокировать деятельность городской избирательной комиссии, которая, в свою очередь, принимает немотивированные решения о роспуске участковых избиркомов.

В то же время корреспондент телеканала «112 Украина» сообщает, что в Мариуполе планируют закончить печать бюллетеней около полуночи 19 октября.

Под стенами типографии, где продолжается печать бюллетеней, дежурят активисты, волонтеры, кандидаты в депутаты и в меры. «Они проверяют все документы, напечатанные, которые выносятся из типографии, чтобы не допустить выноса бюллетеней, чтобы не случилось фальсификации», – рассказала она.

По словам корреспондента, должны были напечатать около 720 тыс. экземпляров, напечатали уже на три района Мариуполя из четырех (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 19.10).

Вибори є чесними, не враховуючи «пірамід підкупу», зазначають експерти.

На цьогорічних місцевих виборах краще працюють суди і ЦВК, але є окремі факти адмінресурсу і підкупу, наголошують у громадянській мережі «Опора».

Підкуп виборців, застосування адмінресурсу, незаконна агітація та суди щодо зняття з реєстрації партій – ці чинники становлять найбільшу загрозу для проведення цьогорічних місцевих виборів, визнають як громадські спостерігачі за перегонами, так і політологи. Однак вони наголошують, що порушень набагато менше, ніж під час попередніх кампаній, і що ЦВК та суди вирішують передвиборні конфлікти більш якісно та неупереджено. Водночас на тлі українсько-російського конфлікту та економічної кризи падає популярність провладних політичних сил і зростають симпатії до популістів, констатують політтехнологи.

Українські суди ухвалюють рішення здебільшого на користь кандидатів та партійних організацій, знятих з реєстрації, що відрізняє нинішню передвиборну кампанію від минулих, ідеться в проміжному звіті мережі «Опора» про перебіг виборів до місцевих рад. Кандидати здебільшого змогли відновити своє право обиратися, і це можна вважати позитивними змінами в судовій системі, розповів аналітик «Опори» О. Ключев.

Однак терміни реєстрації кандидатів і виготовлення бюллетенів завершилися, а в окремих регіонах через судову тяганину досі немає остаточних списків кандидатів, повідомляє О. Ключев.

«Це може стати суттєвою проблемою стабільного функціонування виборчих комісій і забезпечення належних умов для голосування. І якщо ми простежимо ситуацію по цих резонансних випадках, ми бачимо, що лише вчора Херсонська виборча комісія включила до виборчого бюлетеня кандидата “Нашого краю” В. Сальдо. Невирішеним питанням є реєстрація

Опозиційного блоку на виборах до Харківської обласної ради і списку Партії вільних демократів до Черкаської міської ради, відповідно, кандидата на посаду міського голови (Черкас. – Прим. ред.). Ті кандидати, які за рішенням суду ще тільки будуть зареєстровані, наразі не можуть здійснювати повноцінну передвиборну агітацію, а це порушує принцип рівності», – заявив аналітик «Опори».

За словами О. Ключева, найактивніше ведуть передвиборну кампанію одразу в багатьох українських регіонах «Блок Петра Порошенка «“Солідарність”» – УДАР, «Батьківщина», «Наш край» та Опозиційний блок. Лідирують за рівнем активності в окремих регіонах «УКРОП» і «Самопоміч».

Водночас щодо більшості з цих сил спостерігачі «Опори» фіксують факти незаконної агітації та застосування адмінресурсу.

Крім того, є факти безоплатного або пільгового отримання товарів і послуг від представників кандидатів, але, на щастя, ця технологія не є масовою, визнає експерт «Опори» О. Коцюруба. Вона наводить приклад того, як у Чернігові реалізується соціальна програма, що одночасно має ознаки і застосування адмінресурсу, і підкупу виборців. «В Чернігові нині реалізують місцеву програму допомоги населенню. Вона розрахована до 2018 р., але всі виплати сконцентрувалися у передвиборний період. І про цю програму інформує не лише міська рада, а й агітатори “Нашого краю”, які поруч із власними агітматеріалами поширюють інформацію про благодійну програму міськради. Паралельно благодійну допомогу ця політична сила надає і від свого імені», – розповіла вона.

Тим часом політичні симпатії українців поступово змінюються, на що вказують соціопитування. Так, лідерство зберігає «Блок Петра Порошенка “Солідарність”» – УДАР, однак його рейтинг зменшується, а в окремих регіонах на першій позиції опиняються інші сили, показують соціопитування.

Місцеві вибори відбуваються на тлі війни та кризи, що впливає як на симпатії виборців, так і на дії політичних сил, визнає в коментарі радіо «Свобода» політтехнолог Т. Березовець. «Нинішня кампанія є досить чесною, порушень – мінімум. Однак найбільше порушень буде в день виборів, і тут криється найбільша небезпека цьогорічних перегонів, – визнає він. – У різних регіонах картина симпатій виборців є дуже різною, але є певні спільні тенденції. Так, скрізь спостерігається падіння рейтингу БПП та “Народного фронту” (який відмовився йти на цьогорічні вибори), найбільше провладні сили втрачають популярність у Центрі й на Півдні України. Одночасно зростає рейтинг “популістичних” проектів, таких як “Батьківщина”, “УКРОП” та Опозиційний блок», – так оцінює ситуацію політтехнолог.

З іншого боку Т. Березовець бачить зростання популярності регіональних проектів – так як це сталося з партією «Відродження», яка, на його думку, має досить яскравих представників у Дніпропетровській та Харківській областях. «Самопоміч» має повторити успіх минулих виборів і, можливо, навіть поліпшити результат, однак на рейтинг партії негативно

впливає релігійний скандал з участю її лідера А. Садового, підсумовує Т. Березовець.

Цьогорічна виборча кампанія відбувається без масових порушень, здатних докорінно змінити результати голосування, констатує політолог О. Палій. Винятком із цієї позитивної тенденції він називає масовий підкуп виборців, до якого вдаються одразу кілька політичних сил.

На жаль, підкуп лишається ключовим порушенням учасників перегонів. Створюються цілі «фінансові піраміди підкупу», «коли один, готовий голосувати за гроші, приводить своїх знайомих, а ті – своїх». «Інші порушення не є масовими і, на щастя, не вплинуть суттєво на результат виборів. Що ж до симпатій виборців, власне, нічого не змінюється: лідери лишаються тими ж, що й на минулих парламентських виборах. Водночас на цьогорічних виборах діє багато місцевих чинників, і голосування виборців буде зумовлене тим, хто має більший вплив саме в їхньому регіоні», – підсумовує А. Палій.

Вибори місцевих рад і міських голів, які відбудуться 25 жовтня, відбудуться за новою системою: виборці одночасно обиратимуть партію та кандидата, якого вона пропонує, а депутатами стануть найбільш рейтингові кандидати від партій, які здолають 5-відсотковий бар'єр у місті чи районі. Голови великих міст обиратимуться у два тури, якщо в першому ніхто з кандидатів не отримає понад 50 % голосів. Цю виборчу систему експерти вже назвали дуже складною, а опитування засвідчило, що більшість українських громадян досі не розуміють, як вона працює (*Радіо «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org>). – 2015. – 16.10).

Названы партии-лидеры электоральных симпатий украинцев.

Около 30 % опрошенных допускают возможность проголосовать на местных выборах за «Самопоміч», 25 % – за БПП «Солидарность», 23 % – за «Батьківщину», 15 % – за Оппозиционный блок. Кроме того, более 10 % допускают возможность проголосовать за Радикальную партию О. Ляшко, «Свободу», «УКРОП» и «Наш край», при этом отношение к последним двум силам в целом меньше отрицательное (<http://korrespondent.net/ukraine/3578198-nazvany-partyu-lydery-elektoralnykh-sympaty-ukrayntsev>).

В течение последних двух месяцев резервы БПП «Солидарность» и Оппозиционного блока не изменились, партий «Самопоміч», «Батьківщина», «УКРОП» – возросли, Радикальной партии О. Ляшко – уменьшились.

Последние электоральные тенденции свидетельствуют о росте поддержки партий, находящихся в оппозиции к действующей власти.

Сегодня партии коалиции поддерживают около 45 % против 75 % на предыдущих выборах.

В ходе исследования, проведенного социологической группой «Рейтинг» 3–12 октября 2015 г., методом личного интервью опрошены 3 тыс. респондентов в возрасте от 18 лет. Погрешность выборки составляет не более

1,8 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 19.10).

Социсследование: Темпы реформ в Украине воспринимаются достаточно пессимистично.

16 октября в Украинском кризисном медиа-центре социологическая группа «Рейтинг» представила результаты своего очередного опроса «Динамика общественно-политических взглядов в Украине». По словам М. Дракмана, директора представительства Международного республиканского института (МРИ) в Украине, данное социологическое исследование сделано по заказу МРИ и при финансовой поддержке Агентства США по международному развитию. Опрос охватывает всю территорию Украины, кроме временно оккупированных Крыма и отдельных районов Донецкой и Луганской областей, а также содержит отдельную выборку по Закарпатской области.

Как отметил И. Тищенко, основатель Социологической группы «Рейтинг», представляя результаты исследования, основные тенденции указывают на большой интерес украинцев к местным выборам 25 октября, а также на их достаточно пессимистическое отношение к ходу реформ в стране. «Однозначно» или «скорее» будут голосовать на выборах 36 и 39 % соответственно. Явка среди старшего населения все еще превышает количество молодежи, готовой голосовать на выборах, однако наблюдается тенденция по сокращению этого отрыва.

По словам И. Тищенко, в целом по Украине местные рейтинги не выводятся, ведь в каждой общине может быть своя партия. С целью изучения мнения населения всей страны группа «Рейтинг» провела опрос на тему: «За кого бы проголосовали респонденты, если бы парламентские выборы состоялись в следующее воскресенье». Оно показало, что лидерами среди парламентских партий является БПП «Солидарность» – УДАР, «Батьківщина», «Самопоміч» и Оппозиционный блок. За ними следует Радикальная партия О. Ляшко, а «Народный фронт» набрал бы 1 % голосов. Среди партий, не входящих в парламент, «Правый сектор», «Свобода» и «Гражданская позиция» имели бы хорошие шансы пройти в Верховную Раду. «Мы имеем, по крайней мере, три партии, которые придут на замену в случае досрочных парламентских выборов», – подытожил И. Тищенко. В разрезе регионов на Востоке Украины больше всего голосов получила бы «Самопоміч», в Центре – два лидера: «Батьківщина» и «Солидарность» – УДАР, на Юге лидерство делят Оппозиционный блок и «Солидарность» – УДАР, однако в последнее время партии «Відродження» и «Наш край» начали забирать голоса Оппозиционного блока. На Востоке Украины (Харьковская область и подконтрольные украинской власти районы Донецкой и Луганской областей) первое место занял бы Оппозиционный блок.

Темпы реформ в стране воспринимаются достаточно пессимистично. «Только 17 % считают, что дела в Украине идут в правильном направлении,

68 % – в неправильном»...

Изменения в Конституцию показали очень резонансные результаты. Лишь 1 % опрошенных считают себя высоко информированными об этих изменениях, 11 % указали достаточно высокий уровень осведомленности, в то время как 65 % считают, что знают очень мало, а 18 % вообще ничего не слышали о таких изменениях (*Електронні Віснi (http://elvisti.com)*. – 2015. – 17.10).

Деятельность нынешней украинской власти полностью не одобряют большинство граждан. Такие результаты получены в ходе опроса, проведенного социологической группой «Рейтинг».

Деятельность Президента П. Порошенко полностью не одобряют 40 % опрошенных, скорее не одобряют – 29 %, в то время как полностью одобряют лишь 4 %, а скорее одобряют – 20 %. Не ответили на опрос 6 %.

Отметим, год назад деятельность П. Порошенко совсем не одобряло 13 % украинцев, скорее не одобряло – 22 %, в то время как полностью одобряло 15 %, скорее одобряло – 40 %.

Кроме того, деятельность Кабинета Министров во главе с А. Яценюком совсем не одобряют 54 % опрошенных, скорее не одобряют – 29 %, в то время как полностью одобряют деятельность Кабмина – 2 %, скорее одобряют – 29 %. Не ответили на опрос 5 %.

В 2014 г. полностью не одобряли деятельность правительства 15 %, скорее не одобряли 27 %, в то время как полностью одобряли 15 %, скорее одобряли 35 % опрошенных.

Деятельность Верховной Рады совсем не одобряют 48 %, скорее не одобряют 35 %, в то время как скорее одобряют всего 10 %. Полная поддержка респондентов украинского парламента находится в пределах статистической погрешности. Не ответили на опрос 6 %.

Как сообщалось, недовольство действиями нынешней украинской власти достигло критических значений, по результатам опроса, проведенного американским Международным республиканским институтом IRI. Так, 72 % украинцев чувствуют, что страна движется в неверном направлении, называя конфликт на Донбассе и коррупцию в государстве основными проблемами. Кроме того, растет недовольство из-за промедления правительства с проведением обещанных реформ. Лишь 3 % украинцев довольны нынешним темпом реформ (*Минпром (http://minprom.ua)*. – 2015. – 17.10).

Согласно данным социологического опроса украинцы недовольны С. Тигипко и А. Яценюком.

Наиболее негативное отношение у граждан Украины вызывает экс-вице-премьер, глава партии «Сильная Украина» С. Тигипко. Такого мнения придерживаются 61 % опрошенных в рамках социологического исследования группы «Рейтинг».

Далее следует нынешний Премьер-министр и глава партии «Народный фронт» А. Яценюк – 59 %. Также среди лидеров по негативному отношению – экс-вице-премьер и глава Оппозиционного блока Ю. Бойко – 55 %, лидер ВО «Свобода» О. Тягнибок – 53 % и глава Радикальной партии О. Ляшко – 49 %.

Среди политиков, к которым украинцы относятся с симпатией, лидируют одесский губернатор М. Саакашвили – 10 %, мэр Львова и глава партии «Самопоміч» А. Садовой – 9 %.

Далее с 7 % следует формальный глава национал-радикальной военизированной организации «Правый сектор» Д. Ярош, который в интервью признал, что не контролирует региональные отделения ПС и фактически является не лидером, а всего лишь координатором организации.

Кроме того, по 7 % симпатий у экс-преьера и лидера ВО «Батьківщина» Ю. Тимошенко, а также закарпатского губернатора Г. Москаля.

Опрос проводился 7–21 сентября во всех регионах Украины, опрошено 1 тыс. 200 человек старше 18 лет. Погрешность выборки не превышает 2,8 % (*Минпром (<http://minprom.ua>). – 2015. – 18.10*).

Экс-президент В. Янукович подал иск в Европейский суд по правам человека против Украины из-за «регулярных нарушений» его прав. Об этом со ссылкой на релиз английской адвокатской компании Joseph Hage Aaronson LLP сообщил пресс-секретарь В. Януковича Ю. Кирасир (<http://korrespondent.net/ukraine/3578085-yanukovych-podal-na-ukraynu-v-evrosud-po-pravam-cheloveka>).

«Основанием для подачи иска стало возбуждение в отношении В. Януковича множества необоснованных уголовных дел, нарушение его права на справедливое и независимое судебное разбирательство и его политическое преследование действующей властью как своего оппонента», – говорится в сообщении.

Среди причин подачи иска указывается решение Печерского суда Киева от 27 июля 2015 г. о начале процедуры заочного осуждения В. Януковича, а также отказ Генеральной прокуратуры дать показания по месту его фактического проживания (Ростов-на-Дону) или в режиме видеоконференции.

«Подачу иска в Европейский суд по правам человека Янукович объясняет тем, что высшее руководство Украины оказывает давление на судебные органы с целью вынесения в отношении него обвинительного приговора. В. Янукович просит Европейский суд по правам человека признать указанные в иске действия украинских государственных органов нарушениями его законных прав», – сказал адвокат (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 19.10*).

ЕКОНОМІКА

ЕБРР выделил 100 млн евро на украинский общественный транспорт.

Совет директоров Европейского банка реконструкции и развития на заседании 14 октября одобрил выделение 100 млн евро на модернизацию общественного транспорта в городах Украины, передают «Українські новини» со ссылкой на представителя украинского офиса банка.

Средства будут выделены в виде кредитов предприятиям общественного транспорта для улучшения инфраструктуры в Одессе, Чернигове, Черновцах и нескольких других городах.

Напомним, 23 сентября Министерство инфраструктуры Украины сообщило, что использует 100 млн евро из кредитного соглашения с ЕБРР на ремонт дорог западных областей. Экономия средств возникла из-за изменения структуры проекта, курсовой разницы, а также высокой конкуренции на открытых тендерах, что дало возможность заключить договоры подряда на суммы ниже ожидаемых. Средства будут направлены на ремонт дорог Н-09 Мукачево – Рахов – Богородчаны – Ивано-Франковск – Рогатин – Львов и Н-13 Львов – Самбор – Ужгород.

Речь идет о кредитном соглашении, подписанном между Украиной и ЕБРР в 2010 г. на общую сумму 450 млн евро для ремонта автомобильных дорог М-06 Киев – Чоп, М-05 Киев – Знаменка, М-07 Киев – Ковель – Ягодин, Р-02 Киев – Иванков. В процессе реализации проекта было принято решение отказаться от ремонта дороги Р-02 Киев – Иванков (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 19.10).

Украина и Польша готовятся объединить свои газовые системы.

На рынке поставок голубого топлива страны продолжают искать способы, соединяющие Западную, Центральную и Восточную Европу, Прибалтику. В частности, Украина и Польша подготовили технико-экономическое обоснование для строительства газового интерконнектора, который объединит газовые системы двух стран. Об этом сообщила пресс-служба «Укртрансгаза».

«Запланированный газовый интерконнектор Польша – Украина будет включать строительство магистрального газопровода Германовичи – польско-украинская граница (общей длиной примерно 1,5 км по территории Польши), Бильче-Воляца – украинско-польская граница (приблизительной длиной 110 км по территории Украины)», – говорится в сообщении.

В то же время на территории Польши будет построено компрессорную станцию «Страхоцина», измерительную станцию и отрезки газопровода: Германовичи – Страхоцина, Страхоцина – Погорска Воля, Погорска Воля – Творзен и Творов – Творзен.

Сообщается, что стороны ожидают, что проект будет закончен до 2020 г.

«Повышение пропускной способности на польско-украинской границе создаст транспортный коридор, что будет способствовать интеграции рынков природного газа Польши, Украины, Чехии, Словакии, Венгрии, Румынии, Молдовы и повышению взаимодействия между членами ЕС и странами Энергетического сообщества», – отмечается в сообщении.

GAZ-SYSTEM S.A. уже начала реализацию проекта, как часть Северо-южного газового коридора. Это приведет к увеличению пропускной способности газотранспортной системы в западной, южной и восточной части Польши. Эти проекты классифицированы Европейской комиссией как проекты совместного интереса (PCI) (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>)). – 2015. – 19.10).

Глава Минфина Н. Ярецько заявила, что Украине пора перестать придумывать какую-то «свою» налоговую реформу и начать делать то, что предлагает Международный валютный фонд. Об этом она заявила на брифинге в пятницу, 16 октября, посвященном налоговым изменениям в Украине.

«Украина уже имела много плохого опыта во внедрении “своих” вариантов реформы. Украинские политики 23 года отказывались прислушаться к международному опыту и все время искали свой “особенный” путь в управлении экономикой, все время отказываясь от реформ, которые другие страны проводили при поддержке Международного валютного фонда и благодаря которым они уже давно впереди Украины в своем развитии и в уровне ВВП на человека. Мы все видели, к чему этот особенный путь нас привел: когда упал режим Януковича, в казне государства были смехотворные 117 тыс. грн. “Наш” путь – путь к неликвидности», – сказала Н. Ярецько.

Она подчеркнула, что одно из важнейших требований МВФ по отношению к налоговой реформе – сокращение дефицита государственного бюджета на 2016 г. с 4,1 до 3,7 %. На нем завязан третий транш МВФ в размере 1,7 млрд дол., а также 2,3 млрд дол. помощи от других партнеров, которые зависят от кредита фонда. «Дефицит госбюджета – это один из показателей здоровья экономики, как температура тела у человека», – пояснила Н. Ярецько.

С учетом того, что в Украине отменяется ряд налогов на импорт, сокращаются рентные платежи и поступления от Национального банка, государственный бюджет в следующем году недосчитается 60 млрд грн доходов. Соответственно, на такую же сумму придется урезать и расходы. Минфин готов к таким сокращениям и призывает общественность к обсуждению, какие статьи нужно урезать.

Другие проекты реформ, которые предлагают политики, предусматривают гораздо большее сокращение поступлений доходов – на сумму до 150–200 млрд грн. Чтобы выполнить требование МВФ по дефициту бюджету в таком случае, нужно будет сократить на такую же сумму и

расходы бюджета. Столь резкое снижение расходов – невозможно, подчеркнула Н. Ярьсько. «Сократить поступления можно легко на 25 %, а попробуйте подумать, как сократить расходы на четверть! Международный опыт категорически говорит, что это нереально и неправильно. Согласно исследованиям МВФ, за последние 25 лет в мировой экономике было только 10 случаев, когда страна сокращала расходы больше чем на 5 % в год. Средний уровень сокращения в этих 10 странах около 9 %», – заявила Н. Ярьсько.

Министр добавила, что, если Украина пойдет на поводу у тех, кто предлагает радикальное снижение налогов, но при этом не сократит дефицит бюджета, она потеряет поддержку доноров. Тогда покрытие разницы между доходами и расходами будет происходить исключительно за счет эмиссии гривни. «Мы все помним страшную девальвацию в феврале этого года, а старшие поколения – гиперинфляцию начала 90-х годов, которая была вызвана таким подходом», – напомнила она.

Н. Ярьсько считает, что Украина не имеет права экспериментировать с налогами и должна послушаться советов МВФ. При этом она добавила, что Минфин готов к дискуссиям по поводу реформы. «Мы готовы сотрудничать и с журналистами, и с экспертами, и с обществом, и с Верховной Радой, и с профильными министрами, чтобы найти и предложить те компенсаторы для реформы, которые обеспечат реальное снижение налоговой нагрузки на фонд оплаты труда и плательщиков налогов, упростят администрирование налогов, но при этом не будут ставить под угрозу финансовое здоровье нашего государства», – подчеркнула Н. Ярьсько (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 18.10).

Национальный банк переводит свои балансовые филиалы на единый централизованный баланс в Киеве. В частности, этот процесс завершен в Винницкой, Житомирской, Ивано-Франковской, Кировоградской и Черкасской областях. Об этом сообщает пресс-служба НБУ (<http://minfin.com.ua/2015/10/16/10239291>).

«Мы продолжаем перестройку Национального банка с географической системы в матричную. Для этого мы шаг за шагом трансформируем региональную сеть банка, сокращаем лишние функции, централизуем ведение бухгалтерского учета, закупки и постепенно приближаемся к своей цели – созданию современного мобильного европейского центробанка», – сказал заместитель председателя НБУ В. Рашкован.

Согласно сообщению, одновременно с процессом консолидации баланса НБУ в рамках проекта единый МФО продолжается реализация целевой модели трансформации территориальных управлений регулятора. Так, 13 октября были приняты постановления правления НБУ № 690-694, согласно которым функции пяти территориальных управлений НБУ централизуются, а сами управления исключаются из структуры регулятора.

Вместе с тем, как отмечается в сообщении, НБУ продолжит

обеспечивать потребности всех регионов Украины в банкнотах и монетах всех номиналов и поддерживать работу отделов по работе с гражданами и юридическими лицами «Единое окно». Практически все остальные функции переданы в соответствующие структурные подразделения центрального аппарата НБУ (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.10).

В Україні стартував опалювальний сезон.

Опалювальний сезон було розпочато у зв'язку з наявністю прогнозів щодо погіршення погодних умов і зниження середньодобової температури зовнішнього повітря в Україні. Станом на 16 жовтня 2015 р. по Україні здійснено запуск котелень на 75 %. При цьому найменше котелень почало працювати в Дніпропетровській (34,1 %), Запорізькій (22,3 %), Одеській (3,4 %) та Херсонській (0 %) областях.

До теплопостачання підключено 78 % шкіл, 79 % садочків, 75 % закладів охорони здоров'я та 66 % житлових будинків (57 620 од.).

Найкраща ситуація з підключення житлових будинків у Тернопільській (100 %), Рівненській (100 %), Івано-Франківській (99 %), Вінницькій (98,5 %), Житомирській (99,0), Хмельницькій (98,1 %), Львівській (96,4 %) областях (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2015. – 16.10).

В рамках подготовки к отопительному сезону правительство Украины ежедневно закупает около 40 тыс. т антрацитового угля с неподконтрольных украинской стороне территорий Донбасса на сумму более 40 млн грн. Об этом сообщил заместитель министра энергетики и угольной промышленности Украины А. Светелик, передает УНИАН.

«Пока работает логистика с неконтролируемой зоны. Антрацитовый уголь весь идет с неконтролируемой территории. Все шахты там, там есть уголь и пока его можно поставлять», – отметил он, добавив, что примерно такое же количество угля Украина поставляет с контролируемой территории Донбасса.

Замминистра сообщил, что средняя цена поставки угля с Донбасса составляет около 1,1 тыс. грн за 1 т, при этом закупать уголь на внешних рынках для Украины сейчас нецелесообразно, так как цена на импортный уголь почти в два раза больше и составляет от 1,8 до 2 тыс. грн за 1 т.

А. Светелик также напомнил, что к 1 ноября Украина планирует запастись на своих складах 3,2 млн т угля, которые необходимы для успешного прохождения отопительного сезона, а по состоянию на 16 октября запасы угля на складах составляют 2,5 млн т угля.

Напомним, министр энергетики и угольной промышленности В. Демчишин заявил, что на складах ТЭС накоплено 2,5 млн т угля (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 18.10).

Держфінінспекція в Києві за дев'ять місяців 2015 р. відшкодувала витрат на понад 26 млн грн. Зокрема, до бюджетів різних рівнів і підприємств загальнодержавної та комунальної форм власності додатково надійшло понад 6,6 млн грн.

За матеріалами контрольних заходів правоохоронні органи розпочали 23 досудові розслідування та вручили чотири повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення.

До установ, під час ревізій яких виявлено порушення бюджетного законодавства, застосовано 23 заходи впливу у вигляді зупинення операцій з бюджетними коштами та призупинення бюджетних асигнувань. Також за поданням інспекції в чотирьох випадках зменшено бюджетних призначень на суму понад 1,7 млн грн.

За допущені порушення 111 посадових осіб притягнуто до адміністративної відповідальності, 43 – до дисциплінарної та матеріальної, п'ять осіб звільнено із займаних посад (**Урядовий портал (www.kmi.gov.ua) – 2015. – 19.10**).

Госбюджет потратил на программу энергоэффективности 71 млн грн.

От начала действия государственной программы по энергоэффективности с октября 2014 г. по август 2015 г. общая сумма возмещений составила 71,5 млн грн. Об этом сообщает пресс-служба Государственного агентства по энергоэффективности и энергосбережению.

Согласно сообщению, 27,3 млн грн перечислено из госбюджета заемщикам «Ощадбанку», Укргазбанку и Укрэксимбанку для компенсации части суммы энергоэффективных кредитов.

«Сегодня уже нет времени убеждать людей внедрять энергоэффективные мероприятия. Они должны понимать, что не стоит ждать, пока кто-то придет и утеплит их дом или квартиру, модернизирует освещение или установит счетчик на газ или воду. Сегодня – время действовать. И государство в этом помогает, компенсируя часть суммы кредита на приобретение “негазового” котла, энергосберегающего оборудования или материалов», – сообщил глава Госэнергоэффективности С. Савчук.

По состоянию на 12 октября физлицами и ОСМД привлечено кредитов на внедрение энергоэффективных мероприятий на сумму около 700 млн грн.

Всего выдано 41 658 тыс. кредитов. Из них 77 кредитов получили ОСМД, а это еще несколько тысяч семей. Итак, в целом программой воспользовалось около 50 тыс. семей (**Finance.ua (<http://news.finance.ua>) – 2015. – 18.10**).

Сотрудники Государственной фискальной службы в пятницу, 16 октября, пришли с обыском в центральный офис «Синэво Украина». Об этом в своем Facebook сообщил коммерческий директор компании Н. Скавронский.

«Причиной этих действий есть то, что, несмотря на прозрачную и законную деятельность “Синэво Украина” (компания с 100 % иностранных инвестиций), налоговой показалось мало. В 2014 г. мы выплатили около 70 млн налогов и сборов, в 2015 г. выплатим около 100 млн, но, по результатам проверки, от нас незаконно потребовали доплатить около 20 млн грн. Естественно, мы не согласились и обратились в суд. Но, не дожидаясь решения суда, налоговики начали блокировать работу офиса и оказывать “досудебное” давление на нас», – написал Н. Скавронский.

«Синэво» – сеть лабораторий и лабораторных центров, которая является частью европейского медицинского холдинга Medicover. Холдинговая компания Medicover – Medicover Holding S.A. – зарегистрирована в Люксембурге (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2015. – 16.10*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Министерство финансов оценивает сокращение доходов госбюджета 2016 г. на 60 млрд грн после проведения налоговой реформы. Об этом сообщила министр финансов Н. Ярьсько.

«Согласно нашим обновленным данным, налоговая реформа требует сокращения поступлений где-то на 60 млрд грн», – сказала она.

Н. Ярьсько считает, что за сокращением доходов госбюджета должно следовать также сокращение расходов на такую же сумму. При этом глава Минфина в очередной раз отметила, что Украина не имеет права увеличивать дефицит госбюджета на следующий год, установив его на уровне 3,7 % ВВП (*Finance.ua (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 19.10*).

Министр финансов Н. Ярьсько исключает объединение третьего и четвертого траншей от Международного валютного фонда. Также она прогнозирует приезд следующей миссии Международного валютного фонда после проведения местных выборов 25 октября. Об этом она сообщила в ходе брифинга, сообщают «Украинские новости» (<http://minfin.com.ua/2015/10/16/10245750>).

Ранее Национальный банк прогнозировал, что Украина получит следующий транш (третий) на 1,7 млрд дол. в середине ноября. Н. Ярьсько отметила, что к третьему траншу МВФ привязано получение 1 млрд дол. от

США, 670 млн евро от ЕС и 300 млн дол. от Японии. Она добавила, что из-за смещения программы в этом году от МВФ мы сможем получить только один транш, вместо двух (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.10).

У Украины есть причины и основания рассчитывать на увеличение финансовой поддержки международных партнеров вдвое – с 7,5 млрд до 15 млрд дол. Об этом заявила журналистам министр финансов Украины Н. Ярецько (<http://minfin.com.ua/2015/10/17/10245768>).

Министр напомнила, что в рамках ежегодной встречи Международного валютного фонда и Всемирного банка в Лиме (Перу) она просила международных партнеров Украины удвоить объемы финансовой поддержки нашей страны с 7,5 млрд дол. до хотя бы 15 млрд дол.

«Сегодня, через семь месяцев после начала программы расширенного финансирования с МВФ, мы убеждены, что у нас есть причины и основания на значительное увеличение этой поддержки», – сказала Н. Ярецько.

Среди оснований министр назвала стабилизацию ситуации в зоне конфликта на Востоке Украины, рост доверия международных партнеров к украинским властям и успешный опыт нашей страны в проведении реформ (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.10).

США объявили о предоставлении почти 15 млн дол. дополнительной гуманитарной помощи для тех, кто пострадал из-за конфликта на Востоке Украины. Об этом сообщила пресс-служба Посольства США в Киеве (<http://korrespondent.net/business/financial/3577217-ssha-vydelyly-15-myllyonov-pomoschy-donbassu>).

По их словам, средства будут направлены на обеспечение временного жилья для более 35 тыс. человек в зимний период. Кроме того, часть помощи пойдет на поставку питьевой воды и соблюдение санитарно-гигиенических норм. «Эта помощь будет предоставлять возможности для трудоустройства, чтобы люди и предприятия вернулись к нормальной жизни, и поможет домохозяйствам восстановить утраченное», – добавляется в сообщении.

Таким образом, общий объем гуманитарной помощи США Востоку Украины с начала кризиса составляет почти 84 млн дол.

Напомним, США приняли проект военного бюджета, учитывающий помощь Украине. Речь идет о противотанковом оружии, минометах, гранатометах, стрелковом оружии (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.10).

ГФС разорвала договор о реструктуризации долга «Укрнефти».

Государственная фискальная служба разорвала договор о реструктуризации долга «Укрнефти» и будет через суд добиваться решения о

списании денег со счетов компании и о продаже залогового имущества. Об этом в интервью «Экономической правде» рассказал глава ГФС Р. Насиров.

«Компания с 2014 г. не платила налоги. В августе мы договорились о выплате налогового долга в рассрочку. В августе компания начала обслуживать эту реструктуризацию: заплатила в августе, но не закрыла полностью сентябрь... Пришел новый СЕО и попросил паузу для принятия решения. У нас нет законодательных оснований для таких пауз. Есть подписанный с компанией договор о реструктуризации. Компания не выполнила его условий – договор был разорван в начале месяца», – сказал Р. Насиров.

При этом он отметил, что благодаря соглашению о реструктуризации компания заплатила почти 2 млрд грн налогового долга и передала в налоговый залог имущество на сумму свыше 9,5 млрд грн.

Р. Насиров также сообщил, что на прошлой неделе он обсуждал вопрос погашения задолженности с недавно назначенным главой компании М. Роллинсом. «Ожидаю, что на этой неделе они оценят свои возможности по денежному потоку и опять обратятся к нам с предложением о погашении своего налогового долга. Он составляет 9,5 млрд грн», – уточнил глава ГФС.

На вопрос, будет ли заключено новое соглашение с «Укрнефтью» о реструктуризации, Р. Насиров не дал четкого ответа, однако сообщил, что ГФС будет добиваться взыскания долга в суде. «Мы разорвали соглашение, и мы подаем в суд. Начало судебного процесса ожидается в течение двух месяцев», – сказал Р. Насиров, добавив, что сейчас решается вопрос об уплате 150 млн грн судебного сбора.

В суде ГФС будет добиваться решения о списании денег со счетов «Укрнефти», а затем начнет реализацию залогового имущества, отметил Р. Насиров.

Напомним, в августе ГФС согласилась реструктуризировать компании «Укрнефть» задолженность в размере около 9 млрд грн на пять месяцев под 36 % годовых.

В Украине в 2014–2015 гг. резко повысились ставки рентных платежей на добычу нефти и газа. Долг «Укрнефти» накопился, поскольку компания рентные платежи не платит (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2015. – 16.10*).

В Украине подорожали одежда и обувь.

Осенью в Украину традиционно вернулась инфляция. После летнего снижения цен они стремительно возобновили рост. Согласно отчету Национального банка за сентябрь, в прошлом месяце индекс потребительских цен возрос на 2,3 %. При этом в годовом измерении инфляция составляет 51,9 %. Нацбанк объяснил данную ситуацию резким подорожанием обуви и одежды на 18,3 % (<http://minfin.com.ua/2015/10/16/10237269>).

«Такое нетипичное повышение цен на товары данной категории связано с методологическими особенностями учета цен на одежду и обувь разных

сезонов из-за чего в сентябре были отображены отложенные девальвационные эффекты», – говорится в отчете НБУ.

По данным Госстата, больше всего в сентябре возросли цены на обувь – на 21,5 %. Женская и мужская одежда в начале осени подорожала на 16,4 % по сравнению с августом.

«Прогнозированный рост цен на одежду и обувь вызван влиянием девальвации гривни, которая произошла в начале года. Осень – новый сезон для ритейлеров и планирования бюджетов на закупку будущих коллекций», – объяснила директор Ассоциации ритейлеров Украины Я. Зубарь.

При этом, по ее словам, поднять цены еще больше могут импортеры, не имеющие собственного производства, это также объясняется планированием закупок следующих коллекций. В то же время некоторые компании все же могут удерживать цены, чтобы избежать падения выручки.

В целом, как сообщил старший аналитик Международного центра политических исследований А. Жолудь, в нынешнем году желание украинцев одеться и обуться стало обходиться на 30 % дороже, чем в предыдущем году (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.10).

В первой половине октября закупочные цены на сырьевое молоко в Украине возросли на 3–6 %. Об этом сообщает ассоциация «Украинский клуб аграрного бизнеса».

Согласно сообщению, в настоящее время молоко от сельхозпредприятий в большинстве случаев закупается по цене 4,4–5,5 грн/кг (с НДС), в зависимости от сорта и региона (<http://minfin.com.ua/2015/10/18/10307220>).

Впервые за долгое время стоимость сырьевого молока начала демонстрировать четкую тенденцию к росту, говорится в сообщении.

Как отмечается, в течение девяти месяцев этого года производство молока в Украине составило 8,4 млн т, что на 4,4 % меньше аналогичных показателей предыдущего года. В сентябре производство молока на сельскохозяйственных предприятиях, по сравнению с августом, сократилось на 8 %, а к концу года оно упадет еще на 9–10 %. Именно снижение объемов производства молока является одной из причин повышения закупочных цен.

Также определенное влияние на формирование цен имеет рост стоимости молочной продукции на мировом рынке. По данным GlobalDairyTrade, мировой индекс экспортных цен на молоко за последний месяц возрос почти на 10 %. Основной причиной такой тенденции стало сокращение производства молока в Новой Зеландии – крупнейшего экспортера молочной продукции в мире – после рекордного за последние 13 лет снижения закупочных цен до менее 20 евроцентов за 1 кг (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.10).

Национальный банк Украины принял решение признать неплатежеспособным Уникомбанк.

Как отмечают в Нацбанке, Уникомбанк, который изначально базировался в Донецке, признан проблемным еще 6 октября. По информации регулятора, на корреспондентском счету банка не осталось никаких средств, а его владельцы ничего не предпринимали для поддержки его ликвидности (<http://minfin.com.ua/2015/10/16/10231769>).

С этого момента Уникомбанк подпадает под юрисдикцию Фонда гарантирования вкладов, который вводит временную администрацию и назначает уполномоченных лиц в этом финансовом учреждении (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.10).

Минфин США отчитался о снижении дефицита бюджета страны до рекордного за последние восемь лет уровня – 438,9 млрд дол., или 2,5 % ВВП. Об этом сообщает РБК со ссылкой на Bloomberg. Снижение дефицита бюджета, уточнили в ведомстве, произошло из-за повышения собираемости налогов.

Данные опубликованы по итогам финансового года, который в США завершается 30 сентября. Текущий дефицит бюджета также ниже, чем средний показатель за последние 40 лет, отметили в ведомстве. По сравнению с показателями прошлого года, дефицит сократился на 9,2 %. Доходная часть бюджета США в минувшем финансовом году составила 3,249 трлн дол., расходная – 3,688 трлн дол.

В июле 2015 г. администрация США понизила прогноз дефицита бюджета на 2015 финансовый год. Тогда, по подсчетам чиновников, он должен был составить 455 млрд дол. По итогам 2014 финансового года дефицит бюджета снизился почти на 29 % и составил 483,4 млрд дол., или 2,8 % ВВП.

По итогам 2012 финансового года дефицит бюджета США составлял 1,089 трлн дол., при этом он снизился на 16 % по сравнению с предыдущим финансовым годом, когда этот показатель равнялся 1,299 трлн дол. Снижению дефицита способствовало сокращение расходных статей бюджета и увеличение выручки, отмечали тогда власти.

17 сентября ФРС сохранила учетную ставку на рекордно низком уровне – 0–0,25 % годовых. «Последние глобальные экономические и финансовые события могут несколько ограничить деловую активность и, вероятно, окажут дальнейшее давление на инфляцию», – говорилось в пресс-релизе американского регулятора (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.10).

Парламент Греции в ночь на субботу проголосовал за законопроект с мерами жесткой экономики, принятие которых предусмотрено

соглашением с кредиторами по третьей программе помощи.

Без одобрения этих мер парламентом невозможно проведение первой оценки выполнения Грецией программы реформ и предоставление кредитов греческой экономике (<http://minfin.com.ua/2015/10/17/10271481>).

По требованию депутатов голосование было поименным, причем по восьми статьям оно проводилось отдельно.

Закон «О мерах по реализации соглашения по экономическим целям и структурным реформам» был принят голосами депутатов правящей коалиции СИРИЗА и АНЭЛ – 154 голосов «за». Всего у коалиции 155 голосов.

Причем один депутат от АНЭЛ Н. Николопулос проголосовал против шести статей закона, хотя и поддержал закон в принципе. Н. Николопулос заявил, что ни в коем случае не будет голосовать за все, что ему предложат, поскольку новые меры увеличивают невыносимые тяготы граждан.

Таким образом, он стал первым депутатом коалиции, пошедшим против политики партии и правительства.

Против проголосовали все депутаты из оппозиционных партий. В голосовании участвовали 294 депутата из 300.

Шесть депутатов направили письма с изложением своей позиции, их голоса при предварительном подсчете не учитывались.

Перед голосованием на пл. Синтагма перед парламентом прошел многотысячный митинг с требованием не принимать закон (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.10).